pronomina affixa

...nvalis || Numeri vel Singularis. —
Secunda, Tertia, Persona 1a. 2a. 3a Persona. —

כֶּ	(כֶּם) הֶם, כֶם		ךְ	ו, ךָ, יךָ, יִךְ	
		י, נִי			
כֶּ	ךְ, הֶן		ךְ	ה, הָ, יהָ	

PSALMVS CXXX.
Canticum graduum.

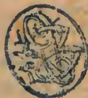

E *profundis clamaui ad te* Domine, Domine *audi uocem meam, sint aures tuæ intentæ ad uocem deprecationum mearum. Si iniquitates obseruaueris* Domine, Domine *quis consistet? Quia tecum est propitiatio, propterea timeris.* Expectaui Domine, *expectauit anima mea, & in uerbo eius spem habui, siue speraui. Anima mea (ardet amore) ad* Dominum, *magis quàm agentes uigilias matutinas, qui obseruant manè (matutinum tempus.)* Expecta Israel Dominum, *quia cum* Domino *est misericordia, & multa cum eo redemptio.* Et *ipse redimet* Israel *ab omnibus iniquitatibus eius.*

FINIS.

COLONIAE,
Typis Iacobi Soteris.
1561.

עלה שיר המעלות ממעמסים סראתיך
עמס יהוה : אדוני שמעה בסולי
היה תהיינה אזניך קשבות לסול תחנוני:
חנן
ערת אם עונות תשמר יה אדוני מי יעמוד:
ירא כי עמך הסליחה למען תורא: קויתי
סוה יהוה קוהה נפשי ולדברו הוחלתי:
יחל נפשי לאדוני משומרים לבוקר
דבה שומרים לבוקר : יחל ישראל אל
יהוה [כי] עם יהוה החסד והרבה
פרת עמו פדות : והוא יפדה
את ישראל מכל
ערת עונותיו:

סליס

PSALMVS XXXII.
Dauidis intelligentia.

Eatus cui condonatum est scelus, & cui obtectum est peccatum. Beatus homo cui non imputat Dominus iniquitatem, nec est in spiritu ipsius dolus Quoniam tacui, inueterauerunt ossa mea, in rugitu meo omni die. Quoniam die ac nocte aggrauata est super me manus tua, uersus est succus meus in siccitates æstatis, Selah. Peccatum meum cognitum tibi feci & iniquitatem meam non abscondi: dixi, confitebor aduersus preuaricationes meas Domino, & tu dimisisti iniquitatem peccati mei, Selah. Pro hoc orabit omnis misericors ad te, tempore inuentionis, dũtaxat inundatio aquarum multarum ad eum non pertingent Tu absconsio es mihi, ab angustiã custodies me, canticis euasionis (siue elapsi) circumdabis me, Selah. Intelligere faciam te & docebo te uiam, qua ingrediaris, consulam tibi oculo meo Non eritis uelut equus, sicut mulus, quibus non est intelligere, camo & freno os eius obturandũ est, ne appropinquet tibi. Multi dolores impio (erunt) sed sperãtem in Domino misericordia circũdabit. Lætamini in Domino & exultate iusti, & laudate omnes recti corde.

Id est, natiuus succus, uiror meus exaruit.

Id est, tempore oportuno, quo inueniri soles.

מזמור לב׳

נשא לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי
חטאה: אשרי אדם לא יחשוב
עוה יהוה לו עון ואין ברוחו רמיה: כי
רמה החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום:
כבה כי יומם ולילה תכבד עלי ידך נהפך
לשר לשדי בחרבוני קיץ סלה: חטאתי
ידע אודיעך ועוני לא כסיתי אמרתי אודה
עלי פשעי ליהוה ואתה נשאת עון
פלל חטאתי סלה: על זאת יתפלל כל חסיד
נגע אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים
אליו לא יגיעו: אתה סתר לי מצר
רנן תצרני רני פלט תסובבני סלה: אשכילך
הלך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני:
ילך אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג
עדה ורסן עדיו לבלום בל קרוב אליך: רבים
כאב מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד
גול יסובבנו: שמחו ביהוה וגילו צדיקים
רנן והרנינו כל ישרי לב:

PSALMVS VI.

Victori in Psalmis super octauam Psalmus Dauidis.

OMINE *ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. Miserere mei* Domine, *quoniam debilis sum, sana me Domine, quoniam territa sunt oßa mea.* Et *anima mea territa est ualde, & tu* Domine *usquequo? Reuertere* Domine, *eripe animam meam: serua me propter bonitatem tuam. Quoniam non est in morte memoria tui, in inferno quis confitebitur tibi? Laboraui in gemitu meo, natare feci omni nocte lectum meum, lachrymis meis stratum meum liquefacio. Putruit præ ira oculus meus, inueterauit propter omnes inimicos meos. Recedite à me omnes operatores iniquitatis, quoniam audiuit* Dominus *uocem fletus mei. Audiuit* Dominus *deprecationem meam,* Dominus *orationem meam suscepit. Pudefiant, & terrebuntur ualde omnes inimici mei, uertentur, pudefient in momento.*

נצח לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר
יבח לְדָוִד׃ יְהוָה אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי
וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי
יחם אמל אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ
עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּה
בהל יְהוָה עַד מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה
נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין
ישע בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ׃
ישע יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל לַיְלָה מִטָּתִי
ססה בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס
מור עֵינִי עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי
בכה כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי שָׁמַע יְהוָה קוֹל
הנן בִּכְיִי׃ שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה
יבש תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ
מְאֹד כָּל אֹיְבָי
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ
רָגַע׃

IOANNES
ISAAC CANDIDO
LECTORI.

לִפְנֵי ב׳ שָׁנִים אֶחָד מִתַּלְמִידַי אִישׁ גַּס ·
חֲרוּחַ הָיָה מַעֲתִיס הג׳ מִזְמוֹרִים
מִלְּשׁוֹן עֵבֶר לִלְשׁוֹן רוֹמִי וּבְלִי יְדִיעָתִי
נָתַן לְבַעַל הַדְּפוּס שֶׁיְּשִׂימֵם בְּסוֹת
הַדִּקְרוּק: וּלְפִי שֶׁלֹּא הָיָה כָּל כָּךְ בָּקִיא
בִּלְשׁוֹן עִבְרִי גַּם לֹא הֶרְאָה אוֹתָם לִי:
יָצָא מִשְׁפָּטָם מְעוּקָּל: אֲנִי עַתָּה
לְהוֹעַלְתְּךָ הָיִיתִי מְשַׁנֶּה אוֹתָם כג׳ או כד׳
מְקוֹמוֹת וַאֲרִים מִכְשׁוֹל מֵעַמִּי: אַתָּה
תְּקַבֵּל בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת וְתָדִין כָּל
דָּבָר לְכַף זְכוּת וְתֹאמַר
כַּאֲשֶׁר אָמַר אִישׁ
גַּם זוּ (גַּם זֹת
לְטוֹבָה)

[B] Itidem iſta, quæ tamen interdum obliqui naturam referunt, iuncta præpoſitionibus ב, ל & conſimilibus, ſolentque dum duo illa הֶם & הֶן ſignari puncto ſægol בָּהֶן· בָּהֶם·

[c] Iſta verò obliquorum ſunt caſuum, אוֹתוֹ eum, אוֹתְךָ te, &c.

Atque hic ſit nobis tabularum finis.

Partim vt plurale, partim vt ſingulare, partim etiam vt verba.

Pronomina ſeparata.

אָנֹכִי	vel אֲנִי [a]	Prim.perſ.
אָנוּ vel נַחְנוּ	vel אֲנַחְנוּ	Pluralit.
אַתְּ Fœm.	אַתָּה	Secun.per.
אַתֵּן Fœm.	אַתֶּם	Pluralit.
הִיא Fœm.	הוּא	Tertia per.
הֵמָּה	vel הֵם	Pluralit.
הֵנָּה	vel הֵן	Fœmin.
זֹאת Fœm.	זֶה	Tert.perſ.
	אֵלֶּה:	Plur.com.
אוֹתָךְ	אוֹתוֹ	c
אוֹתִי	אוֹתָהּ	Pauſa.
אוֹתָנוּ	אֶתְכֶם ז	אוֹתָם ז
	אוֹתָהּ	אוֹתָךְ

Relatiuum verò vtriuſque generis & numeri, qui, quæ, quod אֲשֶׁר:

[a] Hęc pnomina ſunt recti caſus.

Sic הֶן cum ſcheua, in reliquis camets ſub כ.

מִן vel מִנִּי מִמֶּנּוּ מִמְּךָ

מִמֶּנִּי vel מִנִּי vel מֶנִּי

מֵהֶם מִכֶּם מִמֶּנּוּ

מִמֶּנָּה מִמֶּהּ:

Tertia ſingularis maſculina voce conuenit cum prima plurali.

נֶגֶד נֶגְדּוֹ נֶגְדְּךָ

Per ſægol, vt חֵלֶס pagina 61.

עוֹד עוֹדֶנּוּ עוֹדְךָ

Et reliqua vt anteà dictio אֵין.

עַל עָלַי עָלָיו

Haud aliter atq; בָּרִים in דְּבָרִים.

תַּחַת תַּחְתָּיו vel תַּחְתֶּנּוּ

תַּחְתֶּיךָ תַּחְתַּי תַּחְתָּם vel

תַּחְתֵּיהֶם תַּחְתֵּיכֶם תַּחְתֵּינוּ

תַּחְתֶּיהָ vel תַּחְתֶּנָּה תַּחְתָּיִךְ

תַּחְתָּן vel תַּחְתֵּיהֶן תַּחְתֵּיכֶן

Par-

בֵּין   בֵּינְךָ   בֵּינָם vel
בֵּינֵיהֶם   בֵּינֵיכֶם   בֵּינֵינוּ

*Sic ו vel הוּ, reliqua vt בֵּית·

Quinquarb. Id est, pronomina inseparata הָו ם ו possunt adhiberi huic particulæ, ut הֵם·

בְּעַד   בַּעֲדוֹ   בַּעֲדֵךְ
לְמַעַן   לְמַעֲנוֹ   לְמַעַנְךָ

Vtrunque perinde vt נֶגֶד pagina 61.

הֵן vel   הִנֵּה   הִנְּךָ vel
הִנְנִי   הִנָּךְ   הִנָּךְ vel
הִנֵּנִי   הִנָּם ו   הִנְּכֶם
הִנְנוּ   הִנַּת   הִנָּה

In pausa הִנֵּנִי per tsere & dages.

כֹּל   כֻּלּוֹ   כֻּלָּנוּ

ל cum dages, כ autem semper per kybuts.

כְּמוֹ   כָּמוֹהוּ   כָּמוֹךָ
כָּמוֹנִי   כְּמוֹהֶם   כְּמוֹכֶם

Nunc vt omnia, nunc futurorum more.

אֱלֵיךָ אֱלַי. vel אֶל

Vt צָנִים in וְצָנְךָ pagina 57. & 58.

אִתְּכֶן אִתְּךָ עִם & אֵת

אִתִּי אִתָּךְ in pausa.

אִתָּם ו עִמָּדִי vel עִמִּי

עִמָּכֶם vel עִמְּכֶם ו אִתְּכֶם ו

אִתָּהּ אִתּוֹ אִתָּנוּ

אֵת & עִם similia præter pleonasmum in עִמָּדִי.

vel בְּךָ בּוֹ לוֹ ב & ל

בָּכֶן בִּי בָּהּ

בָּנוּ בָּכֶם ו vel בָּהֶם

בָּךְ בָּהּ

Masculinum ו in pausa idem cum fœminino.

בִּגְלָלְךָ בִּגְלָלוֹ בִּגְלַל

Omnia vt בָּר in דְּבָרְךָ pagin. 58.

F Paſsiua hanc affixionem tametſi reſpuant, eorum tamen infinitiuus idem cum nominibus ius retinent, vt Geneſis 2. בְּהִבָּֽרְאָם in creatione eorum, paſſiuè nimirùm, hoc eſt, vbi creati eſſent. Et hactenus quidem de nominibus & verbis, reſtant particulæ indeclinabiles, nam & iis iunguntur affixa.

אַחַר אַחֲרֶיךָ אַחֲרָיו

manet patach & cateph patach, & ר, vt הַדְּבָרִים מוּר

Quinquarb. Id eſt, expreßis patach ſub א. *& cateph patach ſub* ח, *hæc particula* אַחַר *habet* ר *tertiam literam ante affixa eodem omninò modo notatam, quo eſt* ר *in hoc plurali nomine maſcul.* דְּבָרִים *quando cum affixis componitur.*

אֵין אֵינֶנּוּ אֵינְךָ
אֵינֶנִּי אֵינָם אֵינֶנּוּ

nominibus pagin.70.ac ſurſum ordine quodam aſcendentibus vocalibus, initio dictionis amittitur ſcheua, ſeruato eodem puncto ante affixum, quod & in cæteris obtinet, vt גִּלַּחוּי pro גִּלַּהֲחוּי. De hoc ſimile pag.33.

[E] Verba neutra affixa non habent aliorũ quidem more, non enim actionem in quippiam ſignificant, verùm adduntur κατ' ἔλλειψιν τῆς προθέσεως, commodè videlicet ſubaudita præpoſitione, vt Pſalm.5. יְגֻרְךָ pro יָגוּר עִמְּךָ, habitabit tecum. Sic de aliis pronunciandum, ſi affixa quæ ſemper patiēti accommodata ſunt, non agenti, eo loco reperiantur, vbi eorum alioqui natura non quadraret.

[F] Paſ-

[A] Tſere ſub Aiin verbi Piel vertitur in ſcheua, & quandoq; in Sægol, nimirùm affixis pronominibus ךָ·כֶם·כֶן de hoc in כּוֹרֵם pagina 58.

[B] Hiphil primam ſyllabam non mutat. Siquidem perpetua lex eſt, ſcheua quieſcens cum vocali præcedente ſemper durare immobile.

[C] Quieſcentium aiin vaf, prę teritum Hiphil pro tſere accipit cataph ſægol, Benoni autem ſcheua, vt plural. numerus & fœmininum.

Sic futurum tam Kal quàm Hiphil, camets literarũ אֵיתָן mutat in ſcheua.

[D] In quieſcentibus Lamed he excidit ה, quemadmodum in

L nomi-

נָה & נוּ

Sic נוּ & נָה vtrunq; per dages, alterum maſculinum, alterum fœmininum, cum aliis quidem iunguntur, cum pręterito minimè. Omnium autem affixorum conſimilis eſt ratio, & in cæteris cõiugatiõibus, de quibus quod dicendum eſt, paucis perſtringatur, eo qui ſubditur modo.

פִּקְּדָהוּ פִּקֵּד Piel [A]
פִּקֶּדְכֶן׃ פִּקֶּדְכֶם פִּקֶּדְךָ
הִפְקִידָהוּ הִפְקִיד Hiphil [B]
הֵבִין [C] Aiin vaf הִפְקִידְךָ
מְבִינוֹ׃ מֵבִין הֱבִינָהוּ
יְבִינְךָ יְבִינֵהוּ יָבִין
גִּלָּהוּ גִּלָּה [D] Lamed he
יְגָרֵךְ [E] Verb.abſol. גַּלֵּךְ׃

Infinitiuus paſsiui.

הִבָּרְאָם הִבָּרַאֲךָ [F] הִבָּרֵא

[A] Tſere

Atque hoc inſuper addendum, in cæteris quidem modis & temporibus collocari ſere ante affixa, הִי, כִי, מִי, ſine dages, & ו. In preterito autem ante הָי, ם & ו camets, ante נו & ני patach, de tertia loquimur perſona maſculini, nam in fœminino contingit ſcheua, & in aliis alia item puncta, quemadmodum & infinitiuus ante ם & ו nominum more habet הֶ ſægol, & הָ camets. Imperatiuus quoq; & futurum, gaudent litera ה ſignata camets & præcedēte ſegol, nam הּ mappic poſt camets, inuenitur quidem, ſed & rarum eſt, & huic vel tempori, vel modo non ita conuenit. In infinitiuo autem locū habet vtrunque.

Idem hic iudicium de patach ſecundæ ſyllabæ, quod in imperatiuo, alioqui quorũ extrema cholem, efferũtur gemino ſcheua, prętérquàm in affixis tribus, ך,כֶם,כֶן, vbi chateph camets ſub ſecunda radicis, ne præter decorum tria exiſtant ſcheua.

Cæterùm perſonarum quas non retulimus, eadẽ eſt lex cum reliquis, propterea quòd punctis conueniant.

Puncta quæ præcedunt affixa.

Monuimus ſuprà, cùm de nominibus eſſet ſermo, perpendendũ in dictione דָבָר, quo pacto ſeſe haberent affixa, quoue modo litera thematis vltima: idem hic faciendum in verbis.

Atque

hæc pronomina ſecundæ perſonæ, ut hic à Cleanardo expreßum eſt, quæ imperatiuo non iunguntur, quia ſecundis perſonis pronomina ſecundæ perſonæ non ſolent adhiberi, & primis pronomina primæ.

תִּפְקֹדִי Etiam hæc vt Imperatiuus פִּקְדִי׃

תִּפְקֹדְנָה Non ſuſcipit affixa, ſed vt imperatiuus vtitur pronominibus ſeparatis, id quod & in cæteris omnibus fieri poteſt, פְּקָדוֹ viſitauit eum, vel פָּקַד אוֹתוֹ׃

Imperatiuus.

Prima imperatiui ſingularis chateph camets, altera ſcheua, perinde atque in infinitiuo. At ſi deſinat in patach, iam aduentus affixorum illud mutabit in camets, remanente ſcheua ſub prima.

Futurum.

Idem

פְּקָדוּם פְּקָדוּנוּ פְּקָדוּהָ

פְּקָדוּן פְּקָדֵךְ

VI פְּקָדִיהוּ פְּקָדִינִי פְּקָדִים

פְּקָדִינוּ פְּקָדִיהָ פְּקָדִין

פְּקוֹדְנָה) Tantùm recipit pronomina separata, de quibus postea.

Futurum.

X יִפְקוֹד יִפְקְדוֹ vel יִפְקְדֵהוּ vel

יִפְקְדֵנוּ יִפְקָדְךָ יִפְקְדֵנִי

יִפְקְדֵם יִפְקָדְכֶם יִפְקְדֵנוּ

יִפְקְדָה vel יִפְקְדֶהָ vel יִפְקְדֶנָּה

יִפְקְדֵהּ יִפְקְדֵן יִפְקְדֵכֶן׃

יִשְׁמַע יִשְׁמָעֵהוּ יִשְׁמָעֵךְ׃

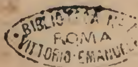
יִגְאַל יִגְאָלֵחוּ יִגְאָלְךָ

X יִפְקְדוּ יִפְקְדוּךָ יִפְקְדוּכֶם

יִפְקְדוּהּ יִפְקְדוּכֶן׃

Cætera omnia vt imperatiuus פִּקְדוּ׃

Quinquarb. Id est, persona יִפְקְדוּ *omnia recipit affixa, quæ imperatiuus* פִּקְדוּ, *& ad* *hec*

D Atque hic itidem vt prius pro chateph camets: & ſcheua ſubſtituitur camets & chateph camets, quòd lamed ſit quæpiã è gutturalibus.

E Si quod rarum eſt, infinitiuus efferatur per patach, id affixa כֶּם·כֶן ſeruabunt, כ mutabit in camets, reliqua in ſcheua, ideoque erit chiric in prima thematis, ne ſit geminũ ſcheua initio.

Imperatiuus.

VI	פִּקְדֵהוּ vel	פִּקְדִי vel	פְּקוֹד
	פִּקְדֵם	פִּקְדֵנִי	פָּקְדֵנוּ
	פִּקְדָה vel	פִּקְדָה vel	פָּקְדֵנִי
	שְׁמַע	פִּקְדֻוּן	פְּקֹדְנָה
	גְּאַל	שְׁמָעֵנִי	שְׁמָעֵהוּ
	גְּאָלֵם	גְּאָלֵנִי	גְּאָלֵהוּ
	אֱהָבֻהוּ	אֱהָבֵהוּ	אֱהַב
VI	פִּקְדוּנִי	פִּקְדוּהוּ	פִּקְדוּ
			פִּקְדוּם

tum patiēti cōgruunt, vt לְהָרְגֵנִי ad interficiendum me. Exodi 2. non vt ego interficiam.

[A]Vſitatiſsimūm in huius affixis cateph camets ſub litera prima, ſcheua ſub ſecunda.

[B]Propter mediam gutturalem pro ſcheua collocatur cateph camets, prӕeunte puncto cognato camets, de quo in appēdice quiеſcentium Pe Aleph pagin. 20.

[C]Quemadmodum nudus infinitiuus, interdum habet pe notatum ſcheua, ſic & præſentibus affixis, ac dum ſub Aiin eſt chateph camets, tametſi id ita demùm fieri obſeruauimus, ſi & tertia radicis acceperit ſcheua, videlicet ante pronomina כֶם·כֶן & maſculinum ךָ.

[D]Atque

Infinitiuus.

X	פְּקֻדֵהוּ vel	פָּקְדוֹ vel	A פָּקוֹד
	פָּקְדִי vel	פָּקְדְךָ	פָּקְדֵנוּ
	פָּקְדְכֶם	פָּקְדָם	פָּקְדֵנִי
	פְּקֻדָּהּ vel	פְּקָדְתּוֹ vel	פָּקְדֵנוּ
	פָּקְדָן	פָּקְדֵךְ	פָּקְדֵנָה
	מָאֳסְךָ	B מָאוֹס	פָּקְדְכֶן:
	ו׳ :	מָאֳסִי:	מָאֳסְךָ
	רָדְפְכֶם:	רָדְפְךָ	C רְדוֹף
	מָשְׁחֲכֶם:	מָשְׁחֲךָ	D מְשׁוֹחַ
	פִּתְחֲךָ	פִּתְחוֹ	E פַּתֵּחַ
	פִּתְחֵנוּ	פִּתְחֲכֶן	פִּתְחֲכֶם

Infinitiuus qui & ipſe tanquã nomen eſt, ſumitur nũc actiuè, vt ſit פָּקְדוֹ; viſitare eum, ſiue viſitatio eius, quòd is quempiam viſitet, nunc paſsiuè viſitatio eius, quòd is viſitetur à quopiam. Illa tamen affixa נוּ·הוּ·נִי·הָ·ךָ & י, tantùm

Paul.

X	פָּסוּד	פְּסוּדְךָ	פְּסוּדֵךְ;
X	פְּקוּדִים	פְּסוּדַיִךְ	פְּסוּדָיו:
X	פְּסוּדָה	פְּסוּדַת	פְּסוּדָתוֹ:
X	פְּקוּדוֹת	פְּקוּדוֹתָיו	פְּקוּדוֹתֶיךָ

Benoni per omnia ſequitur morem nominum, inflectendũ in maſculino, vt כּוֹרֵם pagina 58. in fœminino, vt מֶלֶךְ pagina 61. Eſt enim Benoni non tam participium, quàm nomen adiectiuũ. Si tamen adſint affixa cognata magis verbis, vtpote הו·נו·ני· & ךָ, iam participii ſignificationem refert, vt ſit פּוֹקְדִי viſitator meus, פּוֹקְדֵנִי viſitans me. Itidem Paul, ad eam nominum formã referendum, vbi prima camets, alterum ſchurec, vt בָּרוּךְ, ſic fœmininum, vt מְלוּכָה:

Inſi-

פְּקָדָהּ) Hæc persona sortita affixum ם si sit millel, desinit in patach.

VI vel פְּקַדְתִּיךְ ... פְּקַדְתְּ

פְּקַדְתִּיהוּ פְּקַדְתִּינִי פְּקַדְתִּים

פְּקַדְתִּינוּ פְּקַדְתִּיהָ פְּקַדְתִּין

Eadem punctorũ ratio, quæ in פְּקַדְתִּי:

Iohannes Isaac. Nisi quòd illud octo recipit affixa, hoc tantum sex.

VI פְּקַדְתּוּהוּ ... פְּקַדְתֶּן

Omnia more masculini פְּקַדְתֶּם

Benoni.

פּוֹקֵד vel פּוֹקְדוֹ פּוֹקְדֵהוּ X

פּוֹקְדִי vel פּוֹקְדֵנִי פּוֹקְדָהּ vel X

פּוֹקְדֶךָ פּוֹקְדִים פּוֹקְדֵי

פּוֹקְדֵךְ פּוֹקֶדֶת X

פּוֹקַדְתּוֹ פּוֹקַדְתֵּךְ פּוֹקְדוֹת

פּוֹקְדוֹתָיו פּוֹקְדוֹתֶיךָ פּוֹקְדוֹתַי X

quod cernitur affectum dages, id pertinet ad pronomen ה signandum camets, quod punctum in fine dictiōis, interdum secum explicatam habet quiescentē literā ה* vt עמכה pro עמך. Sic hoc loco sequendo analogiam masculin, פקדתיך, fœmininum integrum foret פקדתהה deinde prius ה quod affixum est, vertitur in ת, & persistit quies, nempe alterum ה post camets.

Quinquarb. Sunt enim literæ אהוי actu aut potentia semper in motionibus magnis.

Vtriusque huius personæ si quis exemplum requirat, inueniet I. Regum capit. I. כעסתה affligebat eam, גמלתו ablactauit eum.

ſtituitur ו. Nam cùm vtraq; perſona ſit pluralis, ſignum ſit aliquod illius neceſſe eſt habeat. Is autem numerus ſemper vnã ex his tribus literis (in præterito) poſsidet.

VIII פְּקַדְנוּ פְּקַדְנוּהוּ

פְּקַדְנוּךָ פְּקַדְנוּם פְּקַדְנוּכֶם

פְּקַדְנוּהָ פְּקַדְנוּךְ פְּקַדְנוּן

פְּקַדְנוּכֶן׃ פְּקָדָהּ

X פְּקַדְתָּהוּ *vel* פְּקַדְתּוּ פְּקָדַתְךָ

פְּקַדְתַּנִי פְּקַדְתָּם *vel* פְּקָדָתַם

פְּקַדְתֶּכֶם פְּקַדְתָּנוּ פְּקָדָתַהּ *vel*

פְּקַדְתָּךְ פְּקַדְתֵּךְ פְּקָדָתָן *vel*

פְּקַדְתֶּן פְּקַדְתֶּכֶן׃

(פְּקָדַתּוּ) pro פְּקַדְתָּהוּ, abiicitur ת perſonæ fœmininæ, deinde ה affixi mutatur in ת, dages indicante literam deficientem. Sic (פְּקָדַתַּם) deeſt ה verbi, ה autem

פקדנו פקדה פקדך

פקדן פקדכן:

פקדת

VI פקדתו vel פקדתהו פקדתני

פקדתם פקדתנו פקדתת

פקדתן: פקדתי

VIII פקדתיו vel פקדתיהו פקדתיך

פקדתים פקדתיכם פקדתיה

פקדתיך פקדתין פקדתיכן:

פקדון: פקדותו

X פקדוך פקדוני פקדום

פקדוכם פקדונו פקדות

פקדוה פקדון פקדוכן

פקדתם

VI פקדתוהו פקדתוני פקדתום

פקדתונו פקדתוה פקדתון

(פקדתן & פקדתם) Cùm adſunt affixa, perit ם & ן, cuius loco ſub ſtitui.

atque in nomine דָּבָר.Sic persona fœminini, פְּקֻדָּה mutat ה in ת deinde reliqua ferè vt in צְדָקָה pagin.62.& ita de ceteris.Hoc tamen interest, quòd quibusdam verba familiarius vtãtur, quàm nomina, cuiusmodi sunt ֵהוּ ֵנוּ הוּ ֵנִי.Nam hęc in verbis crebrò, in nominibus nunquam, nisi duo illa הוּ & ֵ.

Quinquarb. Duo illa cum nominibus quiescentibus lamed he potißimum componuntur.

Ioan. Isaac. Imò in alijs quoque usitatißima sunt: ut יָקוּם אוֹרֵהוּ *exorietur lumen eius.* *Iob 25.*אֶשְׁבּוֹר מוֹטֵהוּ *frãgam uectem eius: Nachum 1.*פִּלַגְשֵׁהוּ *concubina eius. Iudic. 19. & multa huiusmodi.*

X

	פַּקֵּד	
פַּקֶּדְךָ	פַּקְּדֵהוּ	*vel* פַּקְּדוֹ
פַּקֶּדְכֶם	פַּקְּדֵם	פַּקְּדֵנִי

Patach, Sægol, Chiric paruum.

Magna est inter se cognatio tribus his vocalibus, vt videre est in inflexione בֶּגֶד·עֶבֶד·חֵלֶק pagina 67. Hinc fit, vt pagina 71. formetur דִּבְרֵכֶם per chiric, יֶרְכֶם per sægol, cùm tamen in דְּבַרְכֶם quò hæc referenda, sit ב signata puncto patach.

Affixa verborum.

Quemadmodum nominibus iunguntur affixa, ita & verbis, ac mutationis punctorum ferè lex eadẽ in vtrisq;, vt quòd camets primo loco vertatur in scheua, quæcunque accedunt affixa. Item quòd præsentibus כֶּם & כֶן, sit secunda in syllaba patach, alioqui camets, haud aliter

Fœmininum verò extra ſtatum abſolutum vbique habet ſcheua, exemplum eſt פֵּאָה angulus. Quieſcentia Aiin vaf nũquam aut camets aut tſere permutant, ſed velut quieſcentis indicium conſeruant inuariatum, exempla צֵדָה eſca, קָמָה ſeges erecta, גֵּר aduena, זָר extraneus.

Cæterùm in duplicátibus aiin idem fit quod in ipſis verbis, nẽpe vt ſi quid ad nomen accedat, (quod fit affixis, plurali nume-ro, & fœminino) pro longis vocalibus ſumãtur breues, patach pro camets, chiric (paruum) pro tſere, iam enim eluceſcit dages hoſtis magnarum vocalium, exempla זַכָּה pura, קֵן nidus, תָּם perfectus.

&

Monoſyllaba quæ ſignantur camets aut tſere, in tribus obuiam ſunt ordinibus, itidem & fœminina, quorũ vltimũ camets ante ה, prior camets aut tſere, in duobus ordinibus. Eorum omnium diſcrimen ita dignoſces. In quieſcẽtibus lamed ה, monoſyllabum quidem camets perinde ſe habet, vt eius eſt lex, dũ ſecũdo loco ponitur, exemplum eſt דָּם ſanguis. Fœmininum autem morem tenet perfecti nominis, quod habet geminum camets, exemplum eſt שָׁנָה annus.

At tſere in monoſyllabis, regimine ſingulari & ſtatu abſoluto plurali manet, in reliqs eſt ſcheua, exemplum eſt שֵׁם nomen.

עֹז עֻזּוֹ עֻזִּים

סֻכָּה סֻכַּת סֻכָּתוֹ

Sic cholem prædictis locis in kybuts, interdum etiam in chateph camets conuerti solet.

מָסָךְ Reg. מָסַךְ מָסַכּוֹ

מָסִבִּים: מָגֵן מָגִנּוֹ

מָגִנִּים: מָעוֹז מָעֻזּוֹ

מָעֻזִּים מָעֻזֵּי מָעֻזָּיו

Horum camets sub Heemantico מ non mutatur.

Quatuor literarum.

חַשְׁמָן חַשְׁמַנּוֹ חַשְׁמַנִּים

Quia patach in vltimo, ideo dages vbi quid additur.

Canones de permutandis vocalibus, fermè iidem in formis imperfectorum ordinum, qui & in perfectis.

גָּלוּת vel גָּלֻת גָּלוּתוֹ

Camets huius formæ manet inuariatum.

בַּת בִּתּוֹ בִּתְּךָ

Integrum singulare בְּנָה formæ עֲפָה sphærula siue nodus, per duo sægol, sed eliso נ, scribitur patach, sic affixa בִּתּוֹ, vt בִּגְדּוֹ, sed deficientem literam monstrat dages in ת. Cæterùm plurale est בָּנוֹת, vt בְּסוּת in וּבְסוּת

Duplicantia Aiin.

תָּם	Reg. תַּם	תַּם
תֻּמּוֹ	תַּמִּים	קֵן
סַנּוֹ	סַנִּים	זַבָּה

Semper camets in patach, & sægol in chiric, nam adiecto literæ fecit apparere dages, liquet in affixis, plurali & fœminino.

עוז

שֵׁם שְׁמוֹ שִׁמְךָ

שֵׁמוֹת שְׁמוֹת שְׁמוֹתָיו

Plurale vt פֵּאוֹת, ſingulare mutat tſere in ſcheua, & interdũ in chiric, ne bis ſcheua ſit in principio, ſic בֵּן, at plurale בָּנִים, regimine בְּנֵי, omnia vt בָּרִים in דְּבָרִים pagina 56.

חוֹלִי חֳלָיוֹ חֳלָיִךְ

vt קֹדֶשׁ pagin. 61. iod autem mobile, ſic etiã פְּרִי פִּרְיוֹ כְּלִי כֶּלְיוֹ prius vt בֶּגֶד pagina 61. alterum vt חֵלֶק pagina 61. plurale autem כֵּלִים prorſus, vt עֵנִים in וְעֵנִים, pagina quinquageſima ſeptima.

Et אָחוֹת, Plurale אֲחָיוֹת, Regimin. אַחְיוֹת in affixis אַחְיוֹתָיו: Singulare vt גָּדוֹל pagina 58. plurale per iod mobile.

גלות

camets, plurale, vt שָׁנָה. Sic & אָח, ſed eius plurale.

אַחִים אַחַי אֶחָיו

אַחֶיךָ אַחַי אֲחֵיהֶם

Regimen cum affixis cognatis per chataphpatach, reliqua per patach, excepto vno in quo ſægol, quod punctũ ante ה gutturalem in multis pro patach, ſic פֶּחָם formæ גַּנָּב׃

דָּם & יָד Reg. דַּם

דָּמוֹ ſed דִּמְכֶם יֶדְכֶם

דָּמִים Regimin. דְּמֵי

Cæterę ſiue formę דָּם, ſiue יָד, legem tenent ſyllabæ בַּר in בָּקָר pagina 57.

פֵּאָה Regi. פְּאַת מְאָתַי

פֵּאוֹת Reg. פְּאוֹת פְּאוֹתָיו

Regimen & affixum, vt בִּקְעָה & דִּסוֹת in צְדָקָה pagina 62.

מִקְנֵהוּ	מִקְנֵה	Reg. מִקְנֶה
מִקְנַי	מִקְנֵךְ	מִקְנְךָ
מִקְנָיו	מִקְנֵי	מִקְנִים
מִקְנֵיהֶן	מִקְנֵיךְ	מִקְנֶיהָ

Hic quæ desinunt in ה præcedente sægol regimine singulari mutant illud in tsere. Pluralis autem numerus & omnia affixa perdunt ה. Nam ה in מִקְנֵהָ & מִקְנֵהוּ ad affixum pertinet, quod in huiusmodi more verborum poni solet.

vel אֲבִיו	אֲבִי	Reg. אָב
אָבִי	אָבִיךָ	אֲבִיהוּ
אָבִינוּ	אֲבִיכֶם	אֲבִיהֶם
אֲבִיהֶן	אָבִיךְ	אָבִיהָ
אָבוֹת	אָבוֹת	אֲבִיכֶן

Regimin. Singu. ascifcit iod, prima regiminis, & quatuor affixorum chataphpatach aliorú

ca-

צְבָאוֹת צִבְאוֹת צִבְאוֹתָיו

Reg. ſing. non mutat ſecundum ־, plurale autē eſt, vt צִדְקוֹת

חֵטְא חֶטְאוֹ חֲטָאִים

vt חֵלֶט pagina 61. niſi quòd ſcheua ponitur pro ſægol.

כִּסֵּא כִּסְאוֹ כִּסְאֲךָ

כִּסְאוֹת כִּסְאוֹתָיו כִּסְאוֹתֶיךָ

In reliquis à regimine ſingulari excidit dages.

Quieſcentia Lamed He.

שָׁנָה שְׁנַת שְׁנָתוֹ

vt כָּסָה in צְדָקָה pagina 63.

עָנִי עֲנִי עֲנִיֶּךָ

עֲנִיִּים עֲנִיֵּי עֲנִיֶּיךָ

In affixis & plurali iod mobile.

שָׂדֶה Reg. שְׂדֵה שָׂדֵהוּ

שָׂדֵךְ שָׂדוֹת שְׂדוֹת

עָלֶה עֲלֵה עָלִים

רֵעֶה רֵעִים רֵעֵי

מִקְנֶה

מָוֶת מוֹת מוֹתְךָ

Regimen & affixa habent ו quiescens in cholem.

בַּיִת Reg. בֵּית בֵּיתְךָ

Quiescit iod in tsere, plurale autem huius nouum.

בָּתִּים בָּתֵּי בָּתֶּיךָ

Vbique camets ante dages, cætera verò huius formæ sic, יְתֻמִים יְתֻמֵי יְתֻמֶיךָ quiescente Iod in tsere, vt numero singulari.

בּוֹשֶׁת בָּשְׁתְּךָ בָּשְׁתְּכֶן

Perinde vt קוֹדֶשׁ perfectum, pagina 62.

**Ioh. Isaac.* שָׂשׂוֹן *in regimine camets in scheua mutat, ut uidere est Psal. 51.* שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ *letitia salutis tuæ. item Psalm. 119.* שְׂשׂוֹן לִבִּי *letitia cordis mei.*

Quiescentia Lamed Aleph.

צָבָא צְבָא צְבָאֲךָ

צְבָאוֹת

Quiefcentia Pe Iod.

שֵׁנָת   שְׁנַת   שְׁנַתְךָ ,

vt דְּסַת   in צִדְּסַת pagina 62.

שֵׁנוֹת   שְׁנוֹת   שְׁנוֹתֶיךָ

vt דְּסוֹת   in צִדְּקוֹת pagina 63.

Quiefcentia Aiin Vaf.

נָר   זָרוֹ   זָרִים

זָרִין   גָּר

גֵּרוֹ   גֵּרִים   גֵּרִי

חֲמָת   סֵמָת   חֲמָתוֹ

צֵדָת   צֵדַת   צֵדָתוֹ

*Sic שָׁשׁוֹן & זֵדוֹן camets & tſere, nunquam mutant. Hæc enim duo puncta ſub prima radicis in iſto ordine, conſtanter manent indicandæ quiëtis gratia. Cæterùm in

מָלוֹן   מְלוֹן   מְלוֹנְךָ .

Camets ſuo more in ſcheua, non enim eſt ſub litera radicali.

Significat etiam motum ad locum, vt לָעִיר in ciuitatem.

כ Initio facit præpositionẽ, in & cum, vt כַּבַּיִת in domo, כְּצֹאן cũ grege. Aliquando ablatiuum inſtrumẽti, vt כְּמַקְלִי baculo meo.

De punctis literarum בכל in genere.

Quantum ad punctandi rationem harum literarũ attinet, prorſus cum vaf conueniunt. Hoc ſolũ obſeruandũ eſt, quòd quando patach ſub ſe habent, He demonſtrationis includant, vt כַּכִּיס·כַּכּוֹס·כַּכַּעַס. In crumena, in poculo, in ira, ſcilicet hominis ingenium cognoſcitur, pro כְּהַכִּיס·כְּהַכּוֹס·כְּהַכַּעַס·

Elegans προσονομασία, qua Hebr. vtuntur.

Quæ deinceps ſequuntur, rurſus Clenardi ſunt.

net,vt וְאָכַל & comedet: præterquàm ante literas scheuatas, ante quas, vt dictum est, וּ accipit, vt וּשְׁמַרְתֶּם & custodietis. Rursus futur. in præterit. habetque patach, vt וַיִּשְׁמוֹר & custodiuit. Ante א cum cateph punctatur, vt וָאֶשְׁמוֹר & custodiui.

כ A fronte plerunq; est aduerbium similitudinis, sicut, secundum, instar, vt כְּצִפּוֹרֵי עוֹפוֹת sicut aues volantes. Interdum verò & coniecturã denotat, idem valẽs quod ferè vel circiter, vt כְּאַלְפַּיִם אִישׁ circiter duo milia virorum.

ל Nunc genitiui, nũc datiui, aliquando & accusatiui articulus est, queẽadmodum ex verborum contextu & sententię commoditate facile est deprehẽdere.

Signi-

mets posſidet, vt קַיִץ וָחוֹרֶף Aeſtas & hyẽs. Ante literas בומף & quæ ipſæ ſcheua habent in ו commutatur: vt וּבֹקֶר & mane, וּמָחָר & cras: וּפַנַּג וּדְבַשׁ & balſamum & mel. Verùm quum ad iod quod ſcheua affectum eſt, accidit, chiric accipit, in quo tanquam longa vocali ipſum iod quieſcit, vt יָמִין dexter, וִימִין & dexter. Ante literas gutturales, quæ pũctis raptis notatæ ſunt, ſemper punctum affine puncto ipſius gutturalis recipit, vt וַחֲצֵרוֹת & atrea, וֶאֱלִיל & idolũ, וָאֳנִי & nauis. Excipitur nomen אֱלֹהִים, vbi perpetuò habet tſere, vt וֵאלֹהִים & Deus. Poſtremò nonnunquã præteritum per vaf in futurum vertitur, ac tum ſcheua ſuum retinet,

vel וָיו הָעֲטֶת, id eſt, vaſ copulati-
uum, quod tam verba quàm no-
mina, dictiõesq́; cõiungat ac co-
pulet: vt וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא 3.Reg.1.
וּבְנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי
וַיַּרְכִּיבוּ אֶת שְׁלֹמֹה עַל פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ
דָּוִד וַיּוֹלִיכוּ אוֹתוֹ עַל גִּיחוֹן׃ id eſt: Et
deſcendit Zadoc ſacerdos, & Na
thã propheta, & Benaiahu filius
Iehoiadah, & Cherethi, & Phele
thi, & equitare fecerũt Selomoh
ſuper Mulã Regis Dauid, & du-
xerunt eum in Ghichon. וּלְמַע Exemplum quod ante
תְּסַפֵּר. Et ꝓpterea narrabis. Atq; מִלָּה
cùm huiuſmodi officium ſubit, quoque ſer-
omnia pũcta præter cholem, ky uiat ו copu-
lativum.
buts, & ea quæ rapta vocantur,
admittit: quanquam naturale e-
ius pũctũ eſt ſcheua. Porrò quo-
ties duo nomina coniungit, ca-
mets

Nonnũquam verò cum ־ punctatur, vocaturq́; הֵא הַשְּׁאֵלָה vel הֵא הַתֵּימָה, id est, He interrogationis seu He admirationis, vt הֲבַת תִּשְׁעִים שָׁנָה Num filia nonaginta annorum? Quàmuis ante gutturales literas & scheuatas etiam hoc ה ־ recipit, vt הַעֵת num tempus? הַכְּמוֹת נָבָל num sicut moritur nebulo? Cęterùm quando gutturalis ipsa camets habet, vtrunque ה, tam admirationis, quàm demonstrationis sægol accipit, vt הֶהָיְתָה num factum est? הֶעָשָׁן ille fumus.

Excipiuntur paruæ dictiones, ante quas ה demõstratiuum suum ־ retinet, vt הָהָר ille mons: הָעָם ille populus.

ו Vocatũ à grãmaticis וָיו הַחִבּוּר

circumloquuntur : vt, טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב, id eſt, melius nomẽ, ſcilicet bonum, oleo bono. טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ præſtantior fructus meus auro pręcioſo.

ש in principio dictionis plæ- runq; accipitur ꝓ relatiuo אֲשֶׁר, qui,quæ,quod,habetq́; vt pluri- mum ſub ſe ֶ, vt שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה qui aſcenderunt è balneo. Licet paucula quædã cum ָ,ַ & ſche- ua reperiãtur. Interdum verò & quod cauſæ ſignificat.

ה) לְהוֹדָעַת הַדָּבָר, id eſt, ad indi- candam demõſtrandamq́; rem, in initio adhibet̃, & ferè patach habet ſequente dageſch: vt, הַפֶּה hoc os: ꝑterquàm ante אעָר, vbi camets recipit, vt הָאֹזֶן illa auris, הָעַיִן ille oculus, הָרֹאשׁ hoc caput.

Non-

modo quarũdem ex iis adminiculo cùm tempora verborũ & personæ, tũ pronomina quoq; obliqua tã in nominibus quàm in verbis formentur, ſuo loco ſatis ſuperq́; viſum eſt. Nos ſeptẽ tãtum literarum מֹשֶׁה וְכָלֵב׃ quæ huc vſq; nõdum explicata ſunt, officia deinceps perſtringemus.

מ Quẽadmodum מִ cum chiric ſequente dages per craſim loco præpoſitiõis מִן in infinitiuo verborum ponitur, eodem modo omnibus etiam nominibus poteſt adhiberi: Exempli gratia, מִבַּיִת è domo. Cęterũ ante literas gutturales & res accipit¨, vt מֵחֶדֶר è cubiculo, מֵהֵיכָל è templo. Prętereà gradum quoque comparationis Hebræi per hanc literam

De literis quæ pafsim feruiunt.

Iohan. Ifaac. Cùm harum literarum in lingua Hebræa nufquam non maximum vfum, & proinde neceffariam quoq; cognitionem effe videremus, operæpretium facturos nos rati fumus, fi quod in hac Grammatica hactenus prætermiffum eft, breuem quandam de eis tractatiunculam in gratiam ftudioforum interferendam curaremus. Nam etfi omnes Hebræorum literæ ad thematis conftitutionem aptæ fint, tamen vndecim ex iis nimirùm בְּשְׁתִּיל אֲבַ הַקוֹן extra compofitionem, hoc eft, cùm ad feruitium (vt aiunt) adhibentur, alia fæpenumerò officia fubeunt. Ac quidem quomodo

hoc eſt, quorum initiũ מ, extremum ה fœmininum, vt מִשְׁפַּחַת.

G Hic dages neceſſarium, quòd vltimum punctum ſit patach.

H Quę calce gerunt ה pręcedente ſchurec, iis pluraliter tribui ſolet iod mobile. Idem fit, ſi vltima deſinat in chiric, vt פַּחְתִּית, in plurali facit פַּחְתִּיּוֹת

I Etiã ſi plures ſyllabæ quàm duæ, tamen ſemper in duabus poſtremis, quæ ſignantur cholem & ſægol, locum habet forma קֹדֶשׁ pagina 61.

K Itidem neglectis primoribus, inſpicienda erit vltima & penultima, quæ ſi cum nominibus quinq; aut ſex punctorum conſentiant, conſimilis erit declinandi ratio.

quæ omnia non mutant. Excipiuntur נְבֵלָה *quod in regimine habet* נִבְלַת *: in affixis* נִבְלָתוֹ*.Leuit.5 Deuteron.21.*בְּהֵמָה *in regimine* בֶּהֱמַת*. Deuteron.3.*לְבֵנָה *in regimine* לִבְנַת*:in plurali* לְבֵנִים *more mascul.*

CForma שִׂמְחָה plurali numero conuenit cum צִדְקוֹת. D Hoc Heemanticum quod desinat in patach, postulat dages, quãdocunque additur litera.

E Hic tsere quod secundo loco ponitur, regimine singulari permutatur in patach, vt in זָקֵן pagina 57. in cæteris est scheua, vt in כֶּרֶם pagina 58.

F Semper istius regimẽ per duo sægol, quorum primum aduenientibus affixis vertitur in - secũdũ in scheua, vt מֶלֶךְ pagina 61. idẽ in cognatis formis accidit, hoc

ric, quod alioqui ſcheua gemi-
num exiſteret initio dictionis, de quo pagin. 58.[b] At reliquæ for mæ cæteras vocales ante fœmininum ה mutare non conſueuerunt, etiam alioqui mutabiles.

Quinquarb. Pace Clenardi hoc dixerim, eò quòd ſint fœminina, quæ uocalem ante ה mutant, ut תּוֹעֵבָה abominatio, in regimine mutat primæ ſyllabæ ſub ע in ֲ, (nam in poliſyllabis fœmininis non connumeranda eſt prima ſyllaba, quantum ſpectat ad motionum mutationem, niſi illæ per canones maſculinorum ſint mutabiles) & dicitur תּוֹעֲבַת. Prouerb. 8. & aliàs. Dictio porrò נְדֵבָה quam Clenardus attulit, non in uſu reperitur in ſtatu regiminis poſita, aut compoſita cum affixis.

Iohan. Iſaac. Etſi dictio נְדֵבַת non niſi ſtatu abſoluto ſing num. in Biblijs uſurpetur: tamen nomina eius formæ (cuius rei gratia hic à Clenardo poſita eſt) quàm plurima reperiũtur: ut שְׁאֵלָה אֲבֵדָה תְּאֵנָה בְּרֵכָה מְשֻׁבָה. &c.

quæ

צִדְקוֹתֶיךָ	צִדְקוֹתַי	צִדְקוֹתֵיהֶם
vel צִדְקוֹתְכֶם	צִדְקוֹתֵיכֶם	צִדְקוֹתֵינוּ
צִדְקוֹתֶיהָ	צִדְקוֹתָיו	צִדְקוֹתֵיהֶן
צִדְקוֹתֵיכֶן׃		
[b] נְקֵבָה	נְקֵבַת	נְקֵבָתוֹ
[c] שִׁפְחָה	שִׁפְחַת	שִׁפְחָתוֹ
שְׁפָחוֹת	שִׁפְחוֹת	שִׁפְחוֹתָיו
[d] מַטְעָם	מַטְעַמּוֹ	מַטְעַמִּים
מַטְעַמַּי	[e] מִזְבֵּחַ	מִזְבַּח
מִזְבְּחוֹ	מִזְבְּחוֹת	מִזְבְּחוֹתָיו
[f] מַמְלָכָה	מַמְלֶכֶת	מַמְלַכְתּוֹ
מַמְלָכוֹת	מַמְלְכוֹת	מַמְלְכוֹתָיו
[g] שַׁאֲנָן	שַׁאֲנַנּוֹ	שַׁאֲנַנִּים
[h] מַלְכוּת	מַלְכֻיּוֹת	[i] קְטוֹרֶת
קְטָרְתּוֹ	[k] תִּפְאֶרֶת	תִּפְאַרְתּוֹ

[a]Hæc forma צְדָקָה ratione camets ſub ד, legibus tenetur puncti camets primo loco manētis, ideoq; regimine vertitur in ſcheua צִדְקַת, prima nimirum per chiric,

ſiſtit,quod paulò ſuprà explicatum eſt pagina 56. At plurale fœmininorum propriè in ה præpoſito cholem,idq́; vtroq; ſtatu:verùm vbi adeſt affixum, ſemper poſt ה ſubditur iod,more pluralis maſculini, niſi quòd pro הֶם licet collocare ם ſolùm & literá iod abiicere, vt deſinat videlicet in ־ haud aliter quàm ſingulare. Plurale fœmininum,quibuſcũque finiatur affixis, eaſdem habet vocales in primoribus ſyllabis, maſculinum non item: de hoc pagina 56.

A צִדְקַת	צִדְקָהּ	צִדְקָתוֹ
צִדְקָתְךָ	צִדְקָתִי	צִדְקָתָם
צִדְקַתְכֶם	צִדְקָתֵנוּ	צִדְקָתָהּ
צִדְקָתֵךְ	צִדְקַתְךָ	צִדְקַתְכֶן
צִדְקוֹת	צִדְקוֹת	צִדְקוֹתָיו
צדקותיך:		

קֳדָשִׁים	קָדָשַׁי	קֳדָשָׁיו
קֳדָשֶׁיךָ	קֳדָשַׁי	קָדְשֵׁיהֶם
קָדְשֵׁיכֶם	קֳדָשֵׁינוּ	קֳדָשֶׁיהָ
קֳדָשַׁיִךְ	קָדְשֵׁיהֶן	קָדְשֵׁיכֶן
אֹהֶל	אֹהֶל	אָהֳלוֹ
אָהָלְךָ	אָהֳלִי	אָהֳלָם
אָהָלְכֶם	אָהֳלֵנוּ	אָהֳלָהּ
אָהֳלֵךְ	אָהֳלָן	אָהָלְכֶן
אֹהָלִים	אָהֳלֵי	אֹהָלָיו
אֹהָלֶיךָ	אֹהָלַי	אָהֳלֵיהֶם
אָהֳלֵיכֶם	אֹהָלֵינוּ	אֹהָלֶיהָ
אֹהָלַיִךְ	אָהֳלֵיהֶן	אָהֳלֵיכֶן

Perpetuus eſt fœmininorum canon,eorum quę in ה deſinũt, vt illud in regimine ſingulari & affixis cõuertatur in ת,vltimum autem camets, quod ante ה pręceſſerat,modò in - deſcẽdat, modò perduret, vtcunq; ius eſt huius puncti,dũ ſecundo loco cõſiſtit,

A	מַלְכּוֹ	מֶלֶךְ	מֶלֶךְ
Segol in –	מְלָכָיו	מַלְכֵי	מְלָכִים
A	עַבְדּוֹ	עֶבֶד	עֶבֶד
Segol in – obgutturalem.	עֲבָדָיו	עַבְדֵי	עֲבָדִים
	סִפְרוֹ	סֵפֶר	סֵפֶר
B	סְפָרָיו	סִפְרֵי	סְפָרִים
C	חֶלְקוֹ	חֵלֶק	חֵלֶק
	עֶגְלוֹ	עֵגֶל	עֵגֶל
D	זַרְעֲךָ	זַרְעוֹ	זֶרַע
	זְרָעֲךָ	זַרְעוֹ	זְרָעִים
D	נַעַרְךָ	נַעֲרוֹ	נַעַר
	נְעָרָיו	נַעֲרֵי	נְעָרִים
D	יִשְׁעֲךָ	יִשְׁעוֹ	יֶשַׁע
	יְשָׁעָיו	יִשְׁעֵי	יְשָׁעִים

Cholem & Segol.

E	קָדְשׁוֹ	קוֹדֶשׁ	קוֹדֶשׁ
	קָדְשָׁם	קָדְשִׁי	קָדְשְׁךָ
	קָדְשָׁהּ	קָדְשֵׁנוּ	קָדְשְׁכֶם
	קָדְשְׁכֶן	קָדְשָׁן	קָדְשָׁהּ
			קדשים

gol omnibus affixis, & vtroque B
núero vertitur in ־ֶ. Quòd ſi pe-
nultima fuerit gutturalis,in hac
ſede collocabitur ־ֳ præeunte ־ַ.

Quinquarb. Holem ſequente ſegol in nominibus perfectis in ־ֳ cum affixis mutatur, nam in imperfectis tametſi non ſequatur ־ֶ poſt cholem, cholem mutatur in ־ֳ, ut חֹלִי, quod eſt ordinis quieſcentium lamed he, ab חָלָה cum affixis facit חָלְיוֹ morbus eius, חָלְיְךָ morbus tuus, &c.

־ָ Atque huc quoque pertinent, quæ ob mediam, vel vltimam gutturalẽ vice ־ֶ, habent ־ַ, vt תּוֹאַר ,כּוֹבַע:

בִּגְדוֹ	בֶּגֶד	בֶּגֶד
בִּגְדָם	בִּגְדִי	בִּגְדְךָ
בִּגְדָהּ	בִּגְדֵנוּ	בִּגְדְכֶם
בִּגְדְכֶן	בִּגְדָן	בְּגָדָה
בִּגְדֵין	בִּגְדֵי	בְּגָדִים

Geminum ־ֶ ־ֶ habet pluralem ut geminum ־ַ ־ַ.

מלך

que, migrabit tſere in chiric,
c nec obſtabit litera gutturis, tametſi quorum initium eſt ע vel ח, non chiric, ſed ſægol ferè ſuſcipiunt, עֶגְלֹ חֶלְקַ. Pluralis numerus vtriuſque formæ perinde ſe habet, vt quibus eſt geminum ֶ ֶ. Sed ratio regiminis, &
D illorum affixorum, הֶם הֶן כֶם כֶן pendet ex ְ aut ֵ affixorum ſingularium ob gutturalem. ֶ ֵ & ֶ ֶ eundem prorſus obtinent modum, quæ vel ſecundo loco, vel vtroq; ſortita ſunt ſægol, cũ huius ſint claſsis. Canon enim eſt geminum ſęgol trãſire in geminũ patach, ſi media ſit gutturalis, vt נַעַר, & vltimam gutturalẽ mutare pcedẽs ſægol in patach, ו ֵ יָרַע cholem ſubſequente ſe-

Iohan. Iſaac. Pertinent huc etiam nomina quinque punctorum, quæ ob gutturalem etiam ֵ in ֶ mutãt, vt יֵשַׁע

 gol

fixo non anteit ſcheua quieſcẽs. Fiat periculum commiſsis duobus nominibus דָבָר pagina 56, & בֶּגֶד pagina ſequente 60.

Nomina ſex punctorum vt בֶּגֶד, aut quinque, vt סֵפֶר, aut vbi cholem ante ſægol, vt קוֹדֶשׁ, regimine quidem ſingulari nihil variant, præſentibus autem affixis, conuertitur ſægol ſecundo loco in ſcheua. At numero plurali, ſtatu abſoluto in camets, regimine verò in ſcheua. ∵ Quæ gemino conſtant ſægol, ſingularibus affixis, prius partim demutant in chiric, בֶּגֶד, partim in patach, מֶלֶך. At quæ primam habet gutturalem, ſemper in patach, עֶבֶד ∵ Ad eundem modum vbi puncta quin- B

que

affixis, quæ item puncta poſsideāt literam ה. Nam quod hinc colligi debet, hæc pronomina quodcunq; nomen clauſerint, eandem rationem obtinēt. Hoc etiam conſiderandum, quæ affixa regiminum vocalibus gaudeant, quæ rurſum ſtatus abſoluti. Siquidem quatuor illa, ·הֶם·הֶן·כֶם·כֶן regimen plurale citra vllam ſuſcipiunt mutationem, reliqua nō item. Sicut nec in ſingulari perinde ſe habet penultima radicis litera, dum affigitur כֶם & כֶן, (quæ regimini cognata ſunt) atq; dum ſuccedunt cętera, quę abſoluti nominis pū ctum efflagitant. Atque hoc diſcriminis tum demùm percipias, vbi literam imminentem af-

geret in principio dictionis, recepto more fit, vt prius vertatur in chiric. Id quod vbique obseruandum, dum duę literæ principales hoc puncto signantur.

Itidem quum est geminum in medio dictiõis, pro priore quod descendit ex ־, collocandum ׃. alioqui eñ (quod fieri nequit) vtrunque moueretur, alterum quidem quòd esset secundum, prius verò, quòd post vocẽ magnam veniret, aut sub litera notata dages: vnius exemplum est עֶבְרְכֶם in tribus affixis כֶן·כֶם·ךְ alterius עֵלָא, in affixis eisdem, si quis experiri velit.

Affixorum natura.

Animaduertendum in exemplo דָּבָר, quæ vocales tribuantur affi-

שְׁבָרַיִךְ שִׁבְרֵיהֶן שִׁבְרֵיכֶן

י

כֶּרֶם כֶּרֶם כַּרְמוֹ
כַּרְמְךָ כַּרְמִי כַּרְמָם
כַּרְמְכֶם כַּרְמֵנוּ כַּרְמָהּ
כַּרְמֵךְ כַּרְמָן כַּרְמְכֶן
כְּרָמִים כַּרְמֵי כְּרָמָיו
כְּרָמֶיךָ כְּרָמַי כַּרְמֵיהֶם
כַּרְמֵיכֶם כְּרָמֵינוּ כְּרָמֶיהָ
כְּרָמַיִךְ כַּרְמֵיהֶן כַּרְמֵיכֶן

י

גָּדוֹל גְּדוֹל גְּדוֹלוֹ
גְּדוֹלִים גְּדוֹלֵי גְּדוֹלָיו

י

כּוֹכָב כּוֹכַב כּוֹכָבוֹ
כּוֹכָבִים כּוֹכְבֵי כּוֹכָבָיו

Scheua in chiric.

Quoniam verò his legibus præſcriptis in regimine plurali, ac ꝓnominibus quatuor הֶם הֶן כֶם כֶן geminum ſcheua contin-

זְקֵנָיו זְקֵנֵיהֶן זְקֵנֵיכֶן

Fœmin. זְקֵנָהּ

Tſere primæ ſyllabæ.

Quando primam ſedem occupat tſere, variat eodẽ modo, vt eius loci camets, ſi modò ſecundum punctũ fuerit camets, alioqui nunquam mutatur.

Quinquarb. Mutatur ·· primæ ſyllabæ ut ·· eiuſdem ſyllabæ, existente ·· ſecundum punctum, ut שֶׁבֶט *ſceptrum, cum affixis* שִׁבְטְךָ שִׁבְטֵךְ שִׁבְטָהּ שִׁבְטוֹ, *&c. ſeruata analogia grammatica.*

שבר	שבר	שברו
שברך	שברי	שברם
שברכם	שברנו	שברה
שברך	שברן	שברכן
שברים	שברי	שבריו
שבריך	שברי	שבריהם
שבריכם	שברנו	שבריה
שבריך		

דְּבַרְתֶּן׃	דְּבָרִים	דִּבְרֵי
דְּבָרָיו	דְּבָרֶיךָ	דְּבָרַי
דִּבְרֵיהֶם	דִּבְרֵיכֶם	דְּבָרֵינוּ
דְּבָרֶיהָ	דְּבָרַיִךְ	דִּבְרֵיהֶן
דִּבְרֵיכֶן	Fœmin.	חֲכָמָה

Tſere ſecundæ ſyllabæ.

At ſecunda ſedes dum afficitur ¨, ad eundem modum illud vel ſeruat, vel permutat, vt dum afficitur ¯, maximè ſi primum punctum ſit ¯. Alioqui vel manet, vel mutatur in ſcheua, quēadmodum liquet in כֶּרֶם׃

זָקֵן	זְקַן	זְקֵנוֹ
זְקֵנְךָ	זְקֵנֵךְ	זְקֵנָם
זְקֵנְכֶם	זְקֵנֵנוּ	זְקֵנַת
זְקֵנָהּ	זְקֵנָן	זְקֵנְכֶן
זְקֵנִים	זִקְנֵי	זְקֵנֶיךָ
זְקֵנֶיךָ	זְקֵנַי	זִקְנֵיהֶם
זִקְנֵיכֶם	זְקֵנֵינוּ	זְקֵנֶיהָ
זְקֵנַיִךְ		

deducitur fœmininum מִבְטָה· ־ ſecundæ ſyllabæ.

Secundo autē loco poſitum camets in ſingulari quidē regimine, ac duobus affixis כֶם·כֶן cōuertitur in ־. At in plurali regimine, & quatuor affixis הֶם·הֶן כֶם·כֶן mutatio fit in ſcheua. Cętera omnia ſeruant ־ inuariatum. * Atq; hæc vtrinq; natura eſt ־, qualiſqualis alioqui vel præceſſerit vocalis, vel conſequatur, vt cernere eſt in גָּדוֹל & כּוֹכָב·

Quinquarb. Vult dicere ־ ſemper ſecundum ſuos canones mutari, quæcunque præcedat, aut ſequatur alia motio.

Regi.	אֲבִי	דְּבַר	Abſol.	דָּבָר
	דְּבָרַי	דְּבָרְךָ		דְּבָרוֹ
	דְּבָרֵנוּ	דְּבַרְכֶם		דְּבָרָם
	דְּבָרָן	דְּבָרֵךְ		דְּבָרָהּ
				דברכן

Fœmininum genus à masculis demanat, tantum adiiciendo literam ה, quam semper anteit punctum ָ. At reliquæ syllabæ perinde se habent, atque in affixo primo.

Quæ vocales mutabiles.

Decem vocalium, permutabilet sunt nō amplius quatuor, camets, tsere, tsegol, cholē, cæteræ constant inuariatæ, quæcunque alioqui adsit mutandi causa.

ָ primæ syllabæ.

Camets, quod residet in prima syllaba nominis perfecti transit in scheua, quæcunq; acciderit conuertendæ vocalis ratio, vt à דָּבָר in regimine דְּבַר אָבִי. In affixis דְּבָרְךָ. In plurali דְּבָרִים. Sic ab adiectiuo חָכָם sapiens, dedu-

bum patris mei. Hic alia puncta quàm quũ absolutè, ac citra regimen dicimus דָּבָר verbũ, id quod illi appellitãt מוּכְרֶת muchereth, hoc est, absolutum dictionis statũ. Semper verò plurale masculinum collocatum in statu regiminis, abiicit ם assumpto ֵ sub vltima radicis, quiescente iod.

Affixi voce pronomina quędam intellige, hoc donata vocabulo, quòd nunquam inueniantur separatim, sed perpetuò ad finem dictionis adhærescant, vt דְּבָרוֹ verbum eius, &c.

Pluralis numerus, vt דְּבָרִים verba, & quod præsentis est instituti, idem sentiendum est de numero duali, vt à רֶגֶל pes, רַגְלַיִם, pedes.

quidem illa admodum pauca, verùm ad peregrinam magis linguam referēda, quocirca parùm anxii fuimus, formis istorum recensendis.

Omnium ordinum formæ certis quibusdam legibus tenentur, vt scias, vbi puncta stata persistant, vbi contrà in alia vertantur, quæ succedentibus tabulis plana fient.

Cur puncta mutentur.

Fontes vnde oritur vocalium permutatio sunt quatuor: Regimen, Affixũ, Pluralis numerus, Genus fœmininũ. Regimẽ est, quando dictio ipsa regit aliam, quod Hebræi vocant סָמוּךְ samuch, id est cõtinuum, coniunctũ, siue vicinum, vt דְּבַר אָבִי verbum

vtcunq; variant, in ipsis quoq; cernútur nominibus. Iam cùm (pręter quiescétia aiin vaf)prorsus nulla sint verba, quin perfectorum coniugationem multis locis admittant, fit vt in huiusmodi ordinum nomina, formę etiam quadrent perfectorú. Atq; adeò in quiescentibus pe vel lamed א, nullam aliam reperias.

Quatuor aut quinque literarum.

Multa huius generis quæ aliquam literarum thematis cógeminant, non solú epitaseos causa, verùmetiam sonoritatis & euphoniæ. Cæterùm quæ propriú Hebræis & familiarem numerú superant, ac diuersas habent quatuor aut quinq; literas, nó sunt

quidem

Quatuor literarum.

בַּקְבּוּק צִלְצַל סַרְקוֹר

*זַנוּנִים *Est hoc nomen quatuor literarum, sed est nomen masculinũ plurale, in quo additur נ, & deducitur à זָנָה scortatus est. חֲבַלִּיל

שַׁעֲרוּרָת פַּרְדֵּס

חַשְׁמַן גַּלְמוּד

Quinque literarum.

פְּתַלְתּוֹל יְרַקְרַק חַלָּמִישׁ

אֲסַפְסֻף שְׁחַרְחֹרֶת פַּתְשֶׁגֶן׃

In cęteris ordinibus idem fit, quod in dictionibus perfectis, nempe vt nomina interdum ex radicalibus tantũmodo cõstent literis, interdũ aduocentur Heemantica. Sed quemadmodum in verbis, nũc litera planè deperditur, nũc in illius vicem asciscitur dages, nunc ipsa aut inuariata, aut in aliam mutata quiescit, nunc rursum mouet̃, hęc inquã

vtcunq;

מָעוֹז · מוּרָךְ · מוֹרֶךְ

מַשֵּׁס · מֶכֶס · חִנָּם

מְגִלָּה · תְּפִלָּה · הָמֵס

Composita Pe Nun Lamed Aleph.

שִׂיא · מַשָּׂא · מַשָּׂאָה

שְׂמוּאָה · מַשָּׂאוֹן · מַשְׂאֵת

שְׂאֵת · נָבִיא · נְבוּאָה

Pe Nun Lamed He.

מַכָּה · מַטֶּה · מַצּוֹת

מִטָּה · נָקִי · נִסָּיוֹן

Pe Iod Lamed Aleph.

צֵא · צֹא · צֵאָה

צְאָה · מוֹצָא · *מוֹצָאָה

Quinquarb. Horum duorum si in Biblijs reperiantur, rarus est usus.

Iohan. Isaac. Alterum hac forma תּוֹצָאָה *Psalm. 68. reperitur.*

Pe Iod Lamed He.

יָפֶה · יוֹפִי · מוֹרֶה

תּוּגָה · תּוּשִׁיָּה · תּוֹרָה

Qua-

מִצְוָה	מִקְנָה	מַרְבִּית
רָצוֹן	חָרוֹן	עֲמִית
אֲחוֹת	גָּלוּת	גֵּאוּת
שׁוֹקֶת	צֶפֶת	שְׁבִית
פְּדוּת	תְּאֵנָה	תִּקְוָה
תְּעָלַת	תַּבְנִית	תַּרְבּוּת
תַּחֲנוּת	שָׁלָךְ	דְּוַי
שִׁקּוּי	פּוֹרִיָּה	דּוּמִיַּת
אֲנִיַּת	שַׁלְוָה	עֶרְוַת
אַלְיָה	אֲרִיַּת	סְרִיַּת
טְרִיָּה	עֶלְיוֹן	עִנְיָן
גִּלָּיוֹן׃		

Quinquarb. Multa sunt in hoc ordine, quæ ה tertiam radicis mutant in י aut ו mobile, ac ferè formas perfectorum sequuntur.

Duplicia Aiin.

חַם	קֵן	עוֹן
דַּל	שַׂר	זִבַּת
רִנָּה	חַגָּא	סֻכַּת
הֲמֻלַּת	מֵסַךְ	מָגֵן
מָעוֹן		

צֵדָה	בִּינָה	טוֹבָח
פּוּרָה	עֵיפָה	עוֹלָה
הֲנָחָה	הֲפוּגָה	אֲרוֹשׁ
אָסוּךְ	מָלוֹן	מָגוֹר
מְנוּחָה	רֵיסָם	שָׂשׂוֹן
זָדוֹן	אֵיתָן	אִישׁוֹן
עֵדוּת	קוֹשֶׁת	תְּלוּנָה

Quiescentia Lamed Aleph.

צָבָא	טָמֵא	חֵטְא
גּוֹמֶא	צָמָא	פֶּלֶא.
כִּסֵּא	חַטָּאת:	

Quiescentia Lamed He.

שָׁנָה	שָׁנִי		אָחוּ
שָׂדֶה	אָב		פֵּאָה
רֵעֶה	שֵׁם	כִּי	תּוֹעָה
חוֹוֶה	חוֹלִי		תּוֹהוּ
יָד	חֲרִי		פְּרִי
דָּוִן	חַיַּת		צִיָּה
חָרֵבַת	אֶתְנָה		אֶתְנַן
מַעַל	מַרְאֶה		מַשְׁקֶה
מצוה			

Quæ ſequuntur, ſunt ex defectiuis Pe Iod. מַקֶּבֶה מַגֵּפָה

מַצָּע מַצֵּבָה מַצָּבָה

Quieſcentia Pe Aleph.

אֶבֶן אֲשָׁם אָמִיר

Et cætera vt in perfectis.

Quieſcentia Pe Iod.

יָע בּוּל שֵׁנָה

מֵישָׁר מוֹשָׁב מוֹעֵד

מוּסָר מוֹרָשָׁה מוֹלֶדֶת

תֵּימָן תִּירוֹשׁ תּוֹשָׁב

שֶׁבֶת תּוֹכֵחָה תּוֹעֶלֶת

Quieſcentia Aiin Vaf.

זָר גֵּר עִיר

אוֹר שׁוּס עֵית

*אָיוּם:

**Quinquarb. Hæc dictio potius thema eſt per ſe, quàm à quieſcente Aijn Vaf deducta, nã י radicale poteſt eſſe, non autẽ pro ו ſubrogatum.*

מָוֶת בַּיִת קָמָה

 צדה

ת dictionem claudens (praecedente ֶ, perinde vt ה, nota est foeminini generis.

יִצְחָק	יַעֲקֹוב	יַהֲלֹום
יַלְקוּט	י	מִצְרִי
אֲרַמִּי	נָכְרִי	שְׁלִישִׁי

י Dum initium occupat, propria nomina conficit, vt יִצְחָק יַעֲקֹוב. Sed ad finem additū gentiliorum index est, vt מִצְרִי Aegyptius, & item numeralium, quae Latinis ordinalia dicuntur, vt שְׁלִישִׁי tertius, & in adiectiuis quoq; nonnullis locum habet, vt נָכְרִי externus.

Defectiua Pe Nun
vel Iod.

שִׂיג	הַגָּלָה	מַסָּע
מַשּׂוֹר	מַבּוּל	מַפָּלָה
מִגְּפָה		

מַחֲמֶצֶת מִסְכְּנוֹת מַחֲגוֹרֶת

נ

אַלְמָן שַׁבָּתוֹן אַרְמוֹן
חֶשְׁבּוֹן מִגְדָּן שַׁאֲנָן
שִׁבָּרוֹן זִכָּרוֹן קָרְבָּן
שֻׁלְחָן רַעֲבוֹן יְשִׁימוֹן
אֲבַדּוֹן:

נ initio propriis nominibus
conuenit, נִמְרוֹד נַפְתָּלִי·

ת

חוֹתֶמֶת צַפִּיחִית כַּפּוֹרֶת
אַדֶּרֶת שִׁבֹּלֶת אִוֶּלֶת
תַּחְתִּית מַלְכוּת שִׁפְלוּת
גָּפְרִית שְׁאֵרִית כְּבֵדוּת
תַּבֶּלֶת כְּרִיתוּת קְטֹרֶת
גְּבֶרֶת: ת תַּשְׁבֵּץ
תַּלְמִיד תַּמְרוּד תִּדְהָר

ת ה

תַּרְדֵּמָה תַּלְאוּבָה תִּפְאָרָה
תת תַּלְבּוּשֶׁת תִּפְאֶרֶת

discrimine separant: quòd illa accentum Milra, hæc uerò Millel semp habent, ut לַיְלָה חֲרֵסָה: *unde non rectè nomina ijs, quæ* הָ *Heemanticum habent, Clenardus annumerasse uidetur.*

א

אֲבַזָּר   אַבְזִיר   אַרְבַּע
אֶזְרָח   אֶשְׁכּוֹל   אֶצְבַּע

א aut ־ habet, aut ֶ, nec nisi dictionem incipit.

א ה

אַזְכָּרָה   אַשְׁמוּרָה   אֶצְעָדָה

מ

מַלְאָךְ   מַרְבֵּס   מַשְׁחִית
מַכְאוֹב   מַלְבּוּשׁ   מַטְעָם
מֶרְחָב   מִשְׁפָּט   מִזְבֵּחַ
מִזְמוֹר   מִשְׂגָּב   שִׁלְשׁוֹם

מ in capite frequens, in calce rarum admodum.

מ ה

מַמְלָכָה   מַכְפֵּלָה   מֶרְכָּבָה
מִשְׁפָּחָה   מת   מִסְגֶּרָה
מחמצת

& nunc præfiguntur, nunc ad finem appendent.

ה

יַבָּשָׁה	סוֹלְלָה	תּוֹעֵבָה
גְּדוּפָה	נְחָמָה	חֲבוּרָה
שִׁפְחָה	חֶרְפָּה	אֲרֻזָה
צְדָקָה	טֻמְאָה	חֲכָמָה
זְמוֹרָה	נְדִיבָה	נְקֵבָה
פְּקֻדָּה	כְּלִמָּה	מְלוּכָה

ה quidem ad frontem perfectorum nominum non accedit, nisi in vno tantùm הַשְׁמָעוּת
Johan.Isaac. Ezechiæ 24.* in quo etiam ה
Et unum. Exodi 8. additum est. At quæ in ה desi-
הַרְוָחָה nunt, plurima sunt, omnia fœminina & milra, posito camets ante ה.

Quinquarb. Per Milra, accentum in ultima intellige, & per Millel in penultima.

Iohan.Isaac. Grammatici nomina quæ in fine habent ה *fœmininum, uel Heemanticum hoc*

 discris

Intra hunc ambitum cótinen tur nomina perfecta, quibus vltra tres literas radicales nulla additur extranea, ſuntq́; in eis multa verbalia, multis rurſum verbum nullum reſpondet. Quemadmodum autem apud Latinos fallax eſt analogia, (nam ab amo deducitur nomen amor, non amatio, contrà lego gignit lectionem, legorem minimè.) Sic & ab Hebræis verbis deſcendunt quidem verbalia, ſed alia in aliis punctorum eſt ratio.

Heemantica.

Magna eſt in omni ordine verbalium copia, eorum quæ fiunt adminiculo literarum הֶאֱמַנְתִּי׃ Ex his ad radicem aſciſcitur interdum vna, interdum geminę,

&

Admonitio.

Quòd in prædictis nominibus, nō eodem modo ſe habeāt puncta, id pendet è formarum diuerſitate, quas commonſtrabit qui conſequitur catalogus.

Nomina perfecta.

סָצִיר	זָקֵן	דָּבָר
שֵׁכָר	בָּרוּךְ	גָּדוֹל
אֵבוּס	אֵפוֹד	תֵּבֵל
כּוֹרֵם	כּוֹכָב	קִיטוֹר
גַּנָּב	שׁוּעָל	בּוֹרִית
רַתּוּס	צַדִּיס	מַקֵּל
כִּכָּר	פֶּחָם	תַּנּוּר
שִׁלּוּם	גִּבּוֹר	עֵלֶג
בֶּגֶד	סֻלָּם	אֵמֻן
זֶרַע	יֵשַׁע	סֵפֶר
כְּתָב	סוֹדֶשׁ	תּוֹאַר
תְּהוֹם	דְּבִיר	זְאֵב
שְׁכֶם	מְעַט	גְּבוּל

num tribuitur singulare. [k] Hic contrà fœminino. [L] Alia singulariter communia, quorum plurale partim vox masculina, partim fœminina.

Quinquarb. Dictio אֲרוֹן *non reperitur in plurali in Biblijs.*

Ioh. Isaac. Quàmuis pluralis numerus huius uocabuli in Biblijs non reperiatur, nihil tamen obstat, quò minùs propter formam hic collocari debeat, cùm præsertim apud doctißimos Rabbinos eum in usu esse inuenimus: ut est uidere apud Rabbinum Salomonem, Exod. 25. ubi bis eodē capite hoc nomē in plurali nūero usurpatur.

[M] Sunt etiã quæ plurali carent. [N] Sunt item quę singulari. Ex iis, quædã tantùm masculina, quædam tantũ fœminina, alia vtranque habēt terminationem, sunt etiam quædam tantùm dualia.

Quinquarb. Dictionis אֲלֻמָּה *singulare fœmininum reperitur. Gene. 37.*

Admo-

[L] חֲגוֹרָה חֲגוֹרוֹת אֶבֶן

[M] זָהָב [N] נְקוּדִים נְקֻדּוֹת

[A] Quæ vtroq; numero, vtrũq; ſortiuntur genus, ferè ſunt adiectiua, rarò ſubſtantiua. [B] Nomina quædam vtrinq; maſculina. [C] Contrà quædam fœminina. [D] Aliis tametſi maribus, vox tamẽ pluralis fœminina. [E] Vt rurſum fœmininis maſculina. [F] Maſculinis quoq; contingit vtrunque plurale. [G] Itidem & fœmininis aut maſculinum, aut vtrunque [H] Cùm fœmininũ ſingulare plerunq; in ה deſinat vel ת, quędam tamen neutrum * habent.

* *Quinquarb. Supple, ſed illorum genus ex orationis contextu cognoſcitur, uel ex uerbo, uel ex adiectiuo cum quo iunguntur.*

[I] Hic plurale maſculino gemi num

minatione cognoscuntur, ut fit apud Græcos & Latinos: Sed præpositis articulis aut præpositione, dicunt סֵפֶר *liber*, הַסֵּפֶר *libri*, לַסֵּפֶר *libro*, אֶת סֵפֶר *librum*, מִסֵּפֶר *à libro.*

Declinationes nominum.

Dualia.	Fœminina.	Masculina.
רֶגֶל	צְדָקָה	דָּבָר
רַגְלַיִם	צְדָקוֹת	דְּבָרִים

Varia nominum declinatio.

גְּדוֹלָה	גְּדוֹלִים	A גָּדוֹל
שִׁירִים	שִׁיר	גְּדוֹלוֹת
B הֶבֶל	שִׁירוֹת	שִׁירָה
חֵמוֹת	C חֵמָה	הֲבָלִים
E צִפּוֹר	שֻׁלְחָנוֹת	D שֻׁלְחָן
דּוֹרִים	F דּוֹר	צִפֳּרִים
חִטִּים	G חִטָּה	דּוֹרוֹת
אֵימוֹת	אֵמִים	אֲמָה
I דָּג	חֲרָבוֹת	H חֶרֶב
K חֲגוֹר	דָּגִים	דָּגָה
		חגורה

De nominum numero.

Quinquarb Numerum triplicem habent, singularem, ut גָּדוֹל magnus, גְּדוֹלָה magna. Pluralem, ut גְּדוֹלִים magni, גְּדוֹלוֹת magnæ. Et dualem, ut à יָד manus, יָדַיִם duæ manus. Formatur aũt pluralis numerus masculinus subiungendo literam ם ultimæ literæ singularis, quæ tũc affici debet chiric magno, ut à שַׂר princeps in plurali שָׂרִים principes: in quibus accentus semper est in ultima. Fœmininorũ itidem pluralis numerus à singulari fit, mutãdo ה & camets in וֹת, ut à טוֹבָה bona, in plurali טוֹבוֹת bonæ, Quæ accentũ etiã in ultima semper habent.

De casu & declinatione.

Quinquarb. Nomina apud Hebræos duntaxat uariantur è masculino genere in fœmininum, quod adiectiuorum propriè est, ut טוֹב bonus, טוֹבָה bona, uel ex singulari in pluralem, uel dualem numerum, ut à טוֹב fit plurale טוֹבִים, à טוֹבָה fit plurale טוֹבוֹת, à יָד fit in duali יָדַיִם. Sic de alijs. Casus cùm in quouis numero nomina sint indeclinabilia, mox ex termina-

admodū in quibus quinq; literæ, חֳמַרְמַר perturbatione cōtractus fuit. In pual, sic יְפֵיפָה percleganti forma fuit, hoc à יָפָה pulchrum fuit, illud à חָמַר turbauit.

Ioh. Isaac. Atq; huiusmodi literarū geminationem tam in quatuor quàm in quinq; literarū uerbis, grāmatici factā asserunt partim euphoniæ, partim etiā augendæ significationis gratia.

De nominum genere.

Quinquarb. Genus duplex duntaxat habent Hebræi, masculinum uidelicet & fœmininū: neutrum enim non habent genus. Fœminina uerò ea sunt, quæ terminātur in ה præcedēte camets & accentum in ultima, ut מַלְכָּה regina, uel in ת præcedente ֶ, ut עֲטֶרֶת diadema, quæ omnia semper accentum habent in penultima. Reliqua omnia nomina cuiuscūq; fuerint terminationis, generis erunt masculini: nisi quòd aliquando (ut apud Latinos) quædam sunt irregularia, quorū genus facilè ab eo, qui in Hebraica lingua progreßus aliquos fecerit, inter legendū uel ex adiuncto uerbo, uel ex adiectiuo cognoscetur.

De

Verba quinq; literarum.

Coniugatio Pual. Præteritum.

חֳמַרְמַר חֳמַרְמַרְתָּ חֳמַרְמַרְתִּי
חֳמַרְמְרוּ חֳמַרְמַרְתֶּם חֳמַרְמַרְנוּ
חֳמַרְמְרָה חֳמַרְמַרְתְּ חֳמַרְמַרְתֶּן

Infinit. חֳמַרְמַר Benoni
אֲחֳמַרְמַר Futurum חֳמַרְמוֹר

Cõſimiliter & in cæteris perſonis. Appendix.

Quæ literis quatuor conſtant, ferè ſunt Piel aut Pual, ſolentque formari, partim ex quieſcentibus lamed ה, vt שִׁעֲשַׁע valde delectatus eſt, à שָׁעָה delectatus eſt: partim ex duplicantibus Aiin, vt גִּלְגַּל deuoluit, à גָּלַל reuoluit. Nam vbi quatuor diſtincta ſunt elemẽta paucißima ſunt, כִּרְבֵּל induit, כרס כִּרְסֵם ventrem impleuit. Sic rara admo-

test, & totum Hiphil iuxta canonem מְדַקְדְּקִים, hoc est Grammaticorum, qui dicunt, vna reperta persona, integram coniugationem fieri posse. Sic quod ad actiuum & passiuum attinet, vtrouis habito, vtrunque vsurpare licet.

Verba quatuor literarum.

Coniugatio Piel. Præteritum.

כִּלְכַּלְתִּי כִּלְכַּלְתָּ כִּלְכֵּל
כִּלְכַּלְנוּ כִּלְכַּלְתֶּם כִּלְכְּלוּ
כִּלְכַּלְתֶּן כִּלְכַּלְתְּ כִּלְכְּלָה
Paul מְכַלְכֵּל Benoni
כַּלְכֵּל Infinit. מְכַלְכֵּל
אֲכַלְכֵּל Futurum כַּלְכֵּל Imp.

Coniugatio Pual. Præteritum.

כֻּלְכַּל Benoni כֻּלְכַּל
Futurum כֻּלְכּוֹל Infinit.
יְכֻלְכַּל׃ אֲכֻלְכַּל

Verba

נִתַּנְנוּ	נִתַּתֶּם	נִתַּנּוּ
נִתַּתֶּן	נִתַּתְּ	נִתְּנָה
הִנַּתֵּן	*I*nfiniti.	נִתָּן Beno.
לְהִנַּתֵּן	כְּהִנַּתֵּן	, בְּהִנַּתֵּן
הִנַּתֵּן Imperati.		מֵהִנַּתֵּן
יִנָּתֵן	אֶנָּתֵן	Futurum
Hophal.	יֻתַּן	Futurum

Hoc verbum in præteritis amittit extremam literam, quando eã ſequitur ה. Sic prima perſona pluralis, aſcito dages, נ amotum indicat, נִתַּנּוּ pro נִתַּנְנוּ.

Infinitiuus תֵּת, & caput & calcem deperdit, cùm alioqui analogia poſtulet dicendum תֶּנֶת, vt נָגַשׁ à גֶּשֶׁת.

Futurum Hophal יֻתַּן aliquot locis reperitur, vt 3.Regum 2. & 2.Reg.21.& itẽ aliis locis. Quare & tota coniugatio formari po-

ma queq; proferemus: quin potius curæ istius in totum securi, vnum veluti archetypũ in oculis subiecimus, ad cuius legem, quę essent cõsimilia genere, sint exigenda. Nam illud spero consecuti sumus, vt puncta singulorum, suo quodque loco fide optima esse collocata videantur.

Verbum Nathan. Præteritum.

Kal. נָתַן נָתַתָּ נָתַתִּי

נָתַנוּ נְתַתֶּם נָתַנּוּ

נָתְנָה נָתַתְּ נְתַתֶּן

תֵּת Infinit. נָתוֹן Paul נוֹתֵן Beno.

תֵּן Imperat. &c. בְּתֵת

תְּנוּ תְּנִי תֵּנָּה

תִּתֵּן יִתֵּן אֶתֵּן Futu.

נִתֵּן יִתְּנוּ תִּתְּנוּ

תִּתֵּן תִּתְּנִי תִּתֵּנָּה

נִתַּתִּי נִתַּתָּ נִתַּן Præter. Niphal.

נִתְּנוּ

	אֲיַפֶּה	Futurum		יִפּוֹת
Hiphil.	הוֹפֵיתָ		הוֹפָה	Præteritū
	מוּפֶה Paul		מוֹפֶה	Benoni
	אוֹפֶה Futu.		הוֹפוֹת	Infinit.
Hophal.	הוּפֵיתָ		הוּפָה	Præteritū
	אוּפֶה	Futurum	הוּפוֹת	Infi.
Hithpael.	הִתְיַפֵּיתָ		הִתְיַפָּה	Præteritū
	Infiniti.		מִתְיַפֶּה	Benoni
	הִתְיַפֵּה	Imperati.		הִתְיַפּוֹת
	יִתְיַפֶּה		אֶתְיַפֶּה	Futurum

Appendix.

Sunt & alia huius farinæ יָדָה iecit, יָדָה proiecit, & in Hiphil הוֹדָה in Hithpael הִתְוַדָּה quæ vtcunque se habeant, nostra in præsentiarum non perinde refert, quando id semel admonitum oportuit, nobis in hac coniugationum tabula non fuisse studio, vt vsitatissima

הִתְיַצֵּא Præteritũ אִתְיַצָּא *Hithpaal.*
מִתְיַצֵּא Benoni הִתְיַצֵּאתָ
Imperati. הִתְיַצֵּא Infinit.
אֶתְיַצֵּא׃ Futurum הִתְיַצֵּא

Compoſita Pe Iod Lamed He.

יָפִיתָ יָפָה Præteritũ *Kal.*
Infiniti. יָפוּי Paul יוֹפֶה Ben.
כִּיפוֹת כִּיפוֹת יְפוֹת
אֶפֶה Futurum יְפֵה Imper.
נוֹפֵיתָ נוֹפָה Præteritũ *Niphal.*
Infiniti. נוֹפֶה Benoni
הִוָּפֶה Imperat. הִוָּפוֹת
אִוָּפֶה Futuruın
יִפִּיתָ יִפָּה Præteritũ *Piel.*
מְיֻפֶּה Paul מְיַפֶּה Benoni
Imperat. יַפּוֹת Infinit.
אֲיַפֶּה Futurum יַפֵּה
יֻפֵּיתָ יֻפָּה Præteritũ
Infinit. יֻפֶּה Benoni *Pual.*

יפרצ

consensit, צָוָה cócupiuit, & con similia pendent ex נָבַל & נָבְלָה

Niphal.	נוֹצֵאתָ	נוֹצָא	Præteritú
	Infinit.	נוֹצָא	Benoni
	הִוָּצֵא	Imperati.	הִוָּצֵא
	יִוָּצֵא	אִוָּצֵא	Futurum
Piel.	יִצֵּאתִי	יִצֵּא	Præteritú
	Paul	מְיַצֵּא	Benoni
	יַצֵּא	Infinit.	מְיֻצָּא
	Futurum	יַצֵּא	Imperat.
	תְּיַצֵּא	יְיַצֵּא	אֲיַצֵּא
Pual.	יֻצֵּאתָ	יֻצָּא	Præteritú
	יַצּוֹאת	Infiniti.	מְיֻצָּא Beno.
	יְיֻצָּא	אֲיֻצָּא	Futurum
Hiphil.	הוֹצֵאתָ	הוֹצִיא	Præteritú
	מוֹצָא Paul	מוֹצִיא	Benoni
	Imperat.	הוֹצֵא	Infinit.
	אוֹצִיא	Futurum	הוֹצֵא
Hophal.	הוּצֵאתָ	הוּצָא	Præteritú
	Futurum	הוּצָא	Infinit.

Paul	יוֹצְאָה	Benoni
צֵאתA	Infiniti.	מִצּוֹא
צֵא	Imperat.	בְּצֵאת
צֶאנָהB	צְאִי.	צְאוּ
תֵּצֵא	אֵצֵא	Futurum

Appendix.

Duo omninò huius claſsis, יָצָא egreſſus eſt, יָרֵא timuit, quæ hac ſpectant ad יָשַׁב, hac ad מָצָא.

A צֵאת) De hoc pronunciatum vt de שְׂאֵת. Eorum verò quæ ad duos ordines attinent, nec Infinitiuus nec Imperatiuus principalem literam perdit, præter יָצָא & נָשָׂא

B צֶאנָה) Hæc perſona itidem vt שֶׂאנָה accentum recipit in tertia radicali, id quod nec יָשַׁב nec מָצָא facere conſueuerunt. צֵאנָה conſen-

consenſit, אָבָה cócupiuit, & con
ſimilia pendent ex נָבַל & נָבְלָה

Niphal. נוֹצֵאתָ נוֹצָא Præteritú
Infinit. נוֹצָא Benoni
הִנָּצֵא Imperati. הִנָּצֵא
יִנָּצֵא אֶנָּצֵא Futurum

Piel. יִצֵּאתִי יִצֵּא Præteritú
Paul מְיַצֵּא Benoni
יַצֵּא Infinit. מְיַצֵּא
Futurum יַצֵּא Imperat.
תְּיַצֵּא יְיַצֵּא אֲיַצֵּא

Pual. יֻצֵּאתָ יֻצָּא Præteritú
יֻצּוֹאת Infiniti. מְיֻצָּא Beno.
יְיֻצָּא אֲיֻצָּא Futurum

Hiphil. הוֹצֵאתָ הוֹצִיא Præteritú
מוֹצָא Paul מוֹצִיא Benoni
Imperat. הוֹצֵא Infinit.
אוֹצִיא Futurum הוֹצֵא

Hophal. הוּצֵאתָ הוּצָא Præteritú
Futurum הוּצָא Infinit.

Paul	יוֹצֵא	Benoni
צֵאת [A]	Infiniti.	יָצוֹא
צֵא	Imperat.	בְּצֵאת
צְאֶינָה [B]	צְאִי .	צְאוּ
יֵצֵא	אֵצֵא	Futurum

Appendix.

Duo omninò huius claſsis, יָצָא egreſſus eſt, יָרֵא timuit, quæ hac ſpectant ad יָשַׁב, hac ad מָצָא.

[A] צֵאת) De hoc pronunciatum vt de שֵׂאת. Eorum verò quæ ad duos ordines attinent, nec Infinitiuus nec Imperatiuus principalem literam perdit, præter יָצָא & נָשָׂא

[B] צְאֶינָה) Hæc perſona itidem vt שְׂאֶינָה accentum recipit in tertia radicali, id quod nec יָשַׁב nec מָצָא facere conſueuerunt. אָבָה conſen-

Futurum אֶתְנַסֶּה יִתְנַסֶּה.

Superior ordo paucissima cõplectit̃ verba, hic copiosior est, vt נָצָה auolauit, (contendit, siue fœtuit) נָסָה probauit, נָחָה duxit, נָשָׁה oblitus est, נָקָה innocẽs fuit, & alia præterea, quorum vnumquodq; in qua coniugatione sit vsitatius, lectione sacrarũ codicũ est obseruandũ. Refertur hic ordo quantum ad primam, ad נָגַשׁ, quantum ad postremam ad גָּלָה.

Infinitiuus Kal.

(נְסוֹת) Perinde vt גְּלוֹת. Sic imperatiuus נְסֵה formæ גְּלֵה: quandoquidẽ his locis, huiusmodi verba, literam נ abiicere nolunt.

Composita Pe Iod Lamed Aleph.

Kal. Præteritũ יָצָא יָצָאתִי

נֻטֵּיתָ	נֻטָּה	Præteritũ	Pual
Infinit.	נֻטֶּה	Benoni	
אֲנֻטֶּה	Futurum	נֻטּוֹת	
הִטִּיתָ	הִטָּה	Præteritũ	Hiphil
Paul	מַטֶּה	Benoni	
הַטּוֹת	Infinit.	מִטָּה	
Futurum	הַטֵּה	Imperat.	
תַּטֶּה	יַטֶּה	אַטֶּה	

Iohan. Isaac. נָטָה *& reliqua huius formæ uerba in futuro coniugationis Kal interdum sine* ה *ueniunt: ut* אֵט יֵט. *In Hiphil autem, & in Imperat. quoque* ה *amittũt* הַט *pro* הַטֵּה·אַט *pro* יַטֶּה, *&c.*

הֻטֵּיתָ	הֻטָּה	Præteritũ	Hophal
Futurum	הֻטּוֹת	Infinit.	
תֻּטֶּה	יֻטֶּה	אֻטֶּה	
הִתְנַטֵּיתָ	הִתְנַטָּה	Præteritũ	Hithpael
מִתְנַטִּים	מִתְנַטֶּה	Benoni	
בְּהִתְנַטּוֹת	הִתְנַטּוֹת	Infinit.	
הִתְנַטּוּ	הִתְנַטֶּה	Imperat.	

Futu-

formetur בְּשְׂאֵת. Ezech. 20. & Exodi 27. ב signata puncto chiric, & שׂ scheua.

Composita Pe Nun, Lamed He.

Kal	נָטִיתָ	נָטָה	Præteritū
	נוֹטָה	Benoni	נָטִיתִי
	נְטוּיִם	נָטוּי	Paul
	בִּנְטוֹת	נְטוֹת	Infinit.
	נְטוּ	נְטֵה	Imperati.
	יִטֶּה	אֶטֶּה	Futurum
Niphal	נִטֵּיתָ	נִטָּה	Præteritū
	Infiniti.	נִטֶּה	Benoni
	הִנָּטֵה	Imperat.	הִנָּטוֹת
	יִנָּטֶה	אֶנָּטֶה	Futurum
Piel	נִטֵּיתָ	נִטָּה	Præteritū
	Paul	מְנַטֶּה	Benoni
	נַטּוֹת	Infiniti.	מְנֻטֶּה
	נַטּוּ	נַטֵּה	Imperat.
	יְנַטֶּה	אֲנַטֶּה	Futurum

תִּשָּׂא יִשָּׂא אֶשָּׂא

הִתְנַשֵּׂאתָ הִתְנַשֵּׂא Præterit. *Hithpael.*

Infinit. מִתְנַשֵּׂא Benoni

הִתְנַשֵּׂא Imperat. הִתְנַשְּׂאוֹת

יִתְנַשֵּׂא אֶתְנַשֵּׂא Futurum

Appendix.

Ordines compositi ex duobus metiendi, vt נָשָׂא tulit, capite spectat ad נָגַשׁ calce ad מָצָא.

Quinquarb. Id est uerbum נָשָׂא & illi similia prima rdicali imitantur uerba defectiua Pe Nũ, tertia uerò uerba quiescentia lamed aleph.

A שְׂאֵת) Aduenientibus בכלם perditur scheua, & vt fit, litera א anteà mobilis, pũctum proprium remittit ad proximè vicinam, & in eo quiescit, vt בִּשְׂאֵת, & similiter cũ aliis literis בכלם. Affine est huic, quod in appẽdice נְבֹלָה diximus. Tametsi etiã per א mobile forme-

אֶשָּׂא Futurum שְׂאֶינָה

Niphal. נִשֵּׂאתָ נִשָּׂא Præteritū.

Infiniti. נִשָּׂא Benoni

הִנָּשֵׂא Imperati. הִנָּשֵׂא

יִנָּשֵׂא אֶנָּשֵׂא Futurum

Piel. נִשֵּׂאתָ נִשֵּׂא Præteritū

מְנַשְּׂאִים מְנַשֵּׂא Benoni

מְנֻשָּׂאִים מְנֻשָּׂא Paul

Imperati. נַשֵּׂאת Infinit.

אֲנַשֵּׂא Futurum נַשֵּׂא

נֻשֵּׂאתָ נֻשָּׂא Præteritū

Paul. Infinit. נֻשָּׂא Benoni

אֲנֻשָּׂא Futurum נֻשְּׂאָה

Hiphil. הִשֵּׂאתָ הִשִּׂיא Præteritū

Paul מַשִּׂיא Benoni

הַשִּׂאת Infinit. מֻשָּׂא

Futurum הַשֵּׂא Imperat.

תַּשִּׂיא יַשִּׂיא אַשִּׂיא.

Hophal. הָשֵּׂאתָ הָשָּׂא Præteritū

Futurum הָשְּׂאת Infinit.

אשא

הָסֵבּוּ   הָסֵבִּי   הֲסִבֶּנָה

Fut. אָסֵב   יָסֵב   תָּסֵב

נָסֵב   יָסֵבּוּ   תָּסֵבּוּ

תָּסֵב   תָּסֵבִּי   תְּסִבֶּנָה

Hophal pasſiuum. Præteritum.

הוּסַב   הוּסַבּוֹתָ   הוּסַבּוֹתִי

הוּסַבּוּ   הוּסַבּוֹתֶם   הוּסַבּוֹנוּ

הוּסַבָּה   הוּסַבּוֹת   הוּסַבּוֹתֶן

Infiniti. הוּסֵב   Futurum

אוּסַב   יוּסַב   תּוּסַב

נוּסַב   יוּסַבּוּ   תּוּסַבּוּ

תּוּסַב   תּוּסַבִּי   תּוּסַבְנָה

Compoſita Pe Nun Lamed Aleph.

Coniugatio Kal. Præteritum.

נָשָׂא   נָשָׂאתָ   נָשָׂאתִי

Ben. נוֹשֵׂא Paul   נָשׂוּא

Infiniti. [A] שְׂאֵת   בִּשְׂאֵת

Impe. שָׂא   שְׂאוּ   שְׂאִי

שאינה

	אֶשָּׂא	Futurum	שְׂאֵנָה
Niphal.	נִשֵּׂאתָ		נִשָּׂא Præteritũ.
	Infiniti.	נִשָּׂא	Benoni
	הִנָּשֵׂא	Imperati.	הִנָּשֵׂא
	יִנָּשֵׂא	אֶנָּשֵׂא	Futurum
Piel.	נִשֵּׂאתָ	נִשֵּׂא	Præteritũ
	מְנַשְּׂאִים	מְנַשֵּׂא	Benoni
	מְנֻשָּׂאִים	מְנֻשָּׂא	Paul
	Imperati.	נַשְּׂאת	Infinit.
	אֲנַשֵּׂא	Futurum	נַשֵּׂא
	נֻשֵּׂאתָ	נֻשָּׂא	Præteritũ
Pual.	Infinit.	נֻשָּׂא	Benoni
	אֲנֻשָּׂא	Futurum	נֻשְּׂאת
Hiphil.	הִשֵּׂאתָ	הִשִּׂיא	Præteritũ
	Paul	מַשִּׂיא	Benoni
	הַשִּׂאת	Infinit.	מֻשָּׂא
	Futurum	הַשֵּׂא	Imperat.
	תַּשִּׂיא	יַשִּׂיא	אַשִּׂיא.
Hophal.	הֻשֵּׂאתָ	הֻשָּׂא	Præteritũ
	Futurum	הֻשְּׂאת	Infinit.
			אֻשָּׂא

הָסֵבּוּ הָסֵבִּי הָסֵבְנָת

תָּסֵב יָסֵב אָסֵב Fut.

נָסֵב יָסֵבּוּ תָּסֵבּוּ

תָּסֵב תָּסֵבִּי תְּסֻבֶּנָה

Hophal paſsiuum. Præteritum.

הוּסַב הוּסַבּוֹתָ הוּסַבּוֹתִי

הוּסַבְּךָ הוּסַבּוֹתֶם הוּסַבּוֹנוּ

הוּסַבָּה הוּסַבּוֹת הוּסַבּוֹתֶן

Futurum הוּסֵב Infiniti.

אוּסַב יוּסַב תּוּסַב

נוּסַב יוּסַבּוּ תּוּסַבּוּ

תּוּסַב תּוּסַבִּי תּוּסַבְנָה

Compoſita Pe Nun Lamed Aleph.

Coniugatio Kal. Præteritum.

נָשָׂא נָשָׂאתָ נָשָׂאתִי

נָשָׂאנוּ. Paul נוֹשֵׂא Ben.

בִּשְׂאֵת ᴬשְׂאֵת Infiniti.

שְׂאִי שְׂאוּ שָׂא Impe.

שאינה

De Piel, Pual, & Hithpael.

Ioh. Isaac. Piel, Pual & Hithpael ob causam superius fol. 18. dictã, perfectè ueniũt, nisi quòd Grammatici aliquando has coniugationes formant iuxta formam quiescentiũ Aiin uaf, loco dages ו cum cholem ponentes, & malunt dicere כּוֹבֵב *q̃* כֵּבֵב *&* הִסְתּוֹבֵב *quam* הִסְתַּבֵּב. *quod ideo fieri indubiè existimandũ est, ne tres eædem literæ uideantur concurrere, quod fit in* כֵּבֵב *&* הִסְתַּבֵּב *propter dages, quo eadem litera inter pronunciandum geminatur.*

Coniugatio Hiphil. Prȩteritum

הֲסִיבּוֹתִי	הֲסִיבּוֹתָ	הֵסֵב
הֲסִבּוֹנוּ	הֲסִבּוֹתֶם	הֵסֵבּוּ
הֲסִבּוֹתֶן	הֲסִבּוֹת	הֵסֵבָּה
מְסִבִּים	מֵסֵב	Benoni
Paul	מְסִבּוֹת	מְסִבָּה
מוּסַבָּת	מוּסַבִּים	מוּסָב
הָסֵב	Infinit.	מוּסַבּוֹת
לְהָסֵב	כְּהָסֵב	בְּהָסֵב
הָסֵב	Imperat.	מֵהָסֵב
		הסבּי

Hithpael, etiam more quiescentium Aiin formes licet, vt cholem in vicem dages subeat. *Iohan. Isaac. Causam statim suo loco indicabimus*

*סוֹבֵב הִסְתּוֹבֵב׃

Niphal pasſiuum. Præteritum.

נְסַבּוֹתִי	נְסַבּוֹתָ	נָסַב
נְסַבּוֹנוּ	נְסַבּוֹתֶם	נָסַבּוּ
נְסַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹת	נָסַבְּת
נְסַבִּים	נָסָב	Benoni
Infiniti.	נְסַבּוֹת	נְסַבָּה
כְּהִסּוֹב	בְּהִסּוֹב	A הִסּוֹב
Imperat.	מֵהִסּוֹב	לְהִסּוֹב
הִסַּבִּי	הִסַּבּוּ	הִסּוֹב.
Futurum		הִסַּבֶּינָה׃
תִּסַּב.	יִסַּב	אֶסַּב
תִּסַּבּוּ	יִסַּבּוּ	נִסַּב
תִּסַּבֶּינָה	תִּסַּבִּי	תִּסַּב

A Ioh. Isaac. In infinitiuo aliquando pro cholem reperitur tsere, ut כְּהִמֵּס דּוֹנַג, *sicut colliquescit cera. Psal. 68.*

De

ſcheua. Deorſum em̃ è ſede ſua pellitur accẽtus,quod ipſum in Hiphil vſu venit, vt תְּחִלֶּינָה incipiẽt,vel incipietis,fœminini generis.Gen.41. Siquidẽ formarũ, de quibus in verbo בָּן facta eſt mentio,iſta hic frequẽtior. Porrò kybbuts ſurrogatur pro cholem.Nam dages,quod hoc loco neceſſariũ,vocem magna conſequi nequit.Idem ferendum iudiciũ de hac perſona in Imperatiuo.Conuenit enim futurũ cum imperatiuo,excluſis literis אי תנ

Quinquarb. Sunt apud Hebræos motiones quatuor, chateph camets, kybuts, ſchurec, & cholem,quæ ab illis נְקֻדּוֹת אֲחָיוֹת, id eſt puncta ſororia,ſiue germana appellantur,quòd frequenter unum pro alio ſubſtituatur.

Benoni quidẽ & Paul ſemper vt perfecta, reliqua verò ac totũ

Hith-

quo modo vocalis aut litera ſub ſequatur, alioqui ſi nihil ſequatur, excluditur dages, hoc etiam in Benoni cernas, Infinitiuo, Imperatiuo, & Futuro.

Quinquarb. Dici poſſunt etiã uerba hæc defectiua in ſecũda radicali, quòd in illis ſæpenumero de medio tollatur ſecũda litera thematis, in ſupplementũ cuius imprimitur dages gremio tertiæ radicalis: tolli aũt dicitur ſecũda, nõ tertia radicalis litera, ex natura ipſius dages, quòd ſupplere ſoleat illud propriè, non ſequentis ſed mox præcedentis literæ defectũ. Euaneſcit etiã ipsũ dages, quoties tertia litera (cui alioq inſcribendũ) dictionẽ terminat, ſic סַב, ſed proculdubio exprimendũ uenit illud, quoties illi ultimæ literæ additur litera aut ſyllaba, ut סַבּוֹתָ &c.

B סַבּוֹתָ) Perſonarum omnium penultima cholé, præterquàm triũ. Itidem in Niphal, Hiphil, & Hophal.

C הֲסִבֶּינָה) ה mutat camets in ſche-

סַבּוֹנוּ	סַבּוֹתֶם	סַבּוּ
סַבּוֹתֶן	סַבּוֹת	סַבְּת
סַבִּים	סַב	Benoni

סַבּוֹת*Hoc fœmininum aliam סַבָּה* non habet formam.

סְבוּבִים	סָבוּב	Paul
Infinit.	סְבוּבוֹת	סְבוּבָה
כְּסוֹב	בְּסוֹב	סוֹב
Imperati.	מִסוֹב	לָסוֹב
סוֹבִּי	סוֹבּוּ	סוֹב
Futurum		סֻבֶּינָה
תָּסוֹב	יָסוֹב	אָסוֹב
תָּסוֹבּוּ	יָסוֹבּוּ	נָסוֹב
תְּסֻבֶּינָה c	תָּסוֹבִּי	תָּסוֹב

Iohan. Iſaac. Aliquando ר habet ſcharec, vt Eccle. 5. וְלָבוּר Et in imperatiuo cholem nonnũquam in ~ mutatur, ut רָנִּי

Quæ ſecundam radicis geminant, in cæteris modis & tempo ribus Kal, interdum coniugãtur perfectè, in Paul autem ſemper.

A סַב) Secunda radicis abiicitur, collocaturq; dages in vltima, ſi quo

אֲגַלֶּה   יְגַלֶּה   תְּגַלֶּה
נְגַלֶּה   יְגַלּוּ   תְּגַלּוּ
תְּגַלֶּה   תְּגַלִּי   תְּגַלֶּינָה

Coniugatio Hithpael. Pręteritū

הִתְגַּלָּה   הִתְגַּלֵּיתָ   הִתְגַּלֵּיתִי
הִתְגַּלּוּ   הִתְגַּלֵּיתֶם   הִתְגַּלֵּינוּ
הִתְגַּלְּתָה   הִתְגַּלֵּית   הִתְגַּלֵּיתֶן

Benoni   מִתְגַּלֶּה   מִתְגַּלִּים
מִתְגַּלָּה   מִתְגַּלּוֹת   Infinit.
הִתְגַּלּוֹת   בְּהִתְגַּלּוֹת   כְּהִתְגַּלּוֹת
לְהִתְגַּלּוֹת   מֵהִתְגַּלּוֹת   Imperat.
הִתְגַּלֵּה   הִתְגַּלּוּ   הִתְגַּלִּי
הִתְגַּלֶּינָה׃   Futurum

אֶתְגַּלֶּה   יִתְגַּלֶּה   תִּתְגַּלֶּה
נִתְגַּלֶּה   יִתְגַּלּוּ   תִּתְגַּלּוּ
תִּתְגַּלֶּה   תִּתְגַּלִּי   תִּתְגַּלֶּינָה׃

H

Duplicia Aiin.

Coniugatio Kal. Præteritum.

A סָבַב   B סַבּוֹתָ   סַבּוֹתִי
סבי

Coniugatio Hiphil. Pręteritum

הִגְלֵיתִי	הִגְלֵיתָ	הִגְלָה
הִגְלֵינוּ	הִגְלֵיתֶם	הִגְלוּ
הִגְלֵיתֶן	הִגְלֵית	הִגְלְתָה
מַגְלִים	מַגְלֶה	Benoni
	מַגְלוֹת	מַגְלָה
מְגֻלִים	מְגֻלֶה	Paul
Infinit.	מְגֻלוֹת	מְגֻלָה
בְּהַגְלוֹת	כְּהַגְלוֹת	הַגְלוֹת
Imperati.	מֵהַגְלוֹת	לְהַגְלוֹת
הַגְלִי	הַגְלוּ	הַגְלֵה
Futurum		הַגְלֶינָה
תַּגְלֶה	יַגְלֶה	אַגְלֶה
תַּגְלוּ	יַגְלוּ	נַגְלֶה
תַּגְלֶינָה	תַּגְלִי	תַּגְלֶה

Ho, [redacted]phal pasſiuum. Præteritum.

הָגְלֵיתִי	הָגְלֵיתָ	הָגְלָה
הָגְלֵינוּ	הָגְלֵיתֶם	הָגְלוּ
הָגְלֵיתֶן	הָגְלֵית	הָגְלְתָה
Futurum	הָגְלוֹת	Infiniti.

מְגַלִּים	מְגַלֶּה	Paul
	מְגַלּוֹת	מְגַלָּה
בְּגַלּוֹת	גַּלּוֹת	Infinit.
מִגַּלּוֹת	לְגַלּוֹת	בְּגַלּוֹת
גַּלּוּ	גַּלֵּה	Imperat.
Futurum	גַּלֶּינָה	גַּלִּי
תְּגַלֶּה	יְגַלֶּה	אֲגַלֶּה
תְּגַלּוּ	יְגַלּוּ	נְגַלֶּה
תְּגַלֶּינָה	תְּגַלִּי	תְּגַלֶּה

Pual paſsiuum. Præteritum.

גֻּלֵּיתִי	גֻּלֵּיתָ	גֻּלָּה
גֻּלֵּינוּ	גֻּלֵּיתֶם	גֻּלּוּ
גֻּלֵּיתֶן	גֻּלֵּית	גֻּלְּתָה
גֻּלִּים	גֻּלָּה	Benoni
Infinit.	גֻּלּוֹת	גֻּלָּה
Futurum		גֻּלּוֹת
תְּגֻלֶּה	יְגֻלֶּה	אֲגֻלֶּה
תְּגֻלּוּ	יְגֻלּוּ	נְגֻלֶּה
תְּגֻלֶּינָה	תְּגֻלִּי	תְּגֻלֶּה

Con-

Niphal pasſiuum. Præteritum.

נִגְלָה נִגְלֵיתָ נִגְלֵיתִי

נִגְלוּ נִגְלֵיתֶם נִגְלֵינוּ

נִגְלְתָה נִגְלֵית נִגְלֵיתֶן

Benoni נִגְלֶה נִגְלִים

נִגְלֹה נִגְלוֹת Infiniti.

הִגָּלוֹת בְּהִגָּלוֹת בְּהִגָּלוֹת

לְהִגָּלוֹת מֵהִגָּלוֹת Imperati.

הִגָּלֵה הִגָּלוּ הִגָּלִי

הִגָּלֶינָה Futurum

אֶגָּלֶה יִגָּלֶה תִּגָּלֶה

נִגָּלֶה יִגָּלוּ תִּגָּלוּ

תִּגָּלֶה תִּגָּלִי תִּגָּלֶינָה

Coniugatio Piel. Præteritum.

גִּלָּה גִּלִּיתָ גִּלִּיתִי

גִּלּוּ גִּלִּיתֶם גִּלִּינוּ

גִּלְּתָה גִּלִּית גִּלִּיתֶן

Benoni מְגַלֶּה מְגַלִּים

*מְגַלָּה *Hoc fœmininum aliā* *מְגַלּוֹת *non habet formam.*

magis receptum est chiric, in Hiphil tsere.

Quinquarb. Talis י pro ה substitutio fit ex literarum אהוי mutua permutatiõe, quia sunt quatuor illæ literæ permutabiles.

D גָּלִוי) In locum ה subit י mobilis, perfectorum deinde lege seruata.

E גָּלוֹת) Literæ בְּבָלָם aliam terminationem non admittunt, verùm illis absentibus hæc forma rarior. Nam vsitatissima est גָּלֹה galo, per camets & cholem, si modò sit illa verborum congeminatio רָאֹה רָאִיתִי vidẽdo vidi, alioqui priori loco collocandum scheua, vt גְּלֹה. Cæteræ coniugationes extremam syllabam mutuantur à Kal, primam à verbo perfecto.

Niphal

pro גָּלְתָה. Hęc ratio etiam locum habet in omni Benoni גּוֹלִים pro גּוֹלְהִים, &c.

c גָּלְתָה) Ista perſona per totum ordinem natiuū ה mutat in ת, acceſſu alterius ה indicis fœminini generis. Illud enim obtinet, vt vbi ſecūdum ה additum fuerit, prius migret in ת.

Quinquarb. Talis ſubſtitutio ת aſpirati pro ה, ad uenuſtatem pronunciationis fit, ne uidelicet duæ ſimiles literæ concurrant: nam dicendum eſſet גָּלְהָה quod non tam benè ſonat.

Reliquæ omnes perſonę in vicem ה ſubſtituunt י, quæ litera in Kal quidem quieſcit poſt chiric, in Niphal, Pual & Hophal poſt tſere. At in tribus reſiduis, citra diſcrimen vtramuis vocalem reperias, niſi quòd in Piel

E 2 magis

	גְלוּיוֹת	גְּלוּיָה
בִּגְלוֹת	[B] גְלוֹת	Infiniti.
מִגְּלוֹת	לִגְלוֹת	בִּגְלוֹת
גְּלוּ	גְּלֵה	Imperat.
Futurum	גְּלֶינָה	גְּלִי
תִּגְלֶה	יִגְלֶה	אֶגְלֶה
תִּגְלוּ	יִגְלוּ	נִגְלֶה
תִּגְלֶינָה	תִּגְלִי	תִּגְלֶה

Appendix.

[A] In reliquis omnibus, vna prę teriti ſyllaba recipit camets, altera patach. At in quieſcẽtibus Lamed, vtraque afficitur camets.

Præteritum Kal.

[B] (גָּלוּ) In hoc ordine perſonis quæ deſinunt in ſchurec, eximitur ה, vulgato Hebręis more, nẽpe, ſi qua tollatur è medio litera, eius punctum aſſumit proximè antecedens proprio abiecto גָּלוּ pro

הִתְמַצְּאָה	הִתְמַצֵּאת	תִּתְמַצֵּאתֶן
Benoni	מִתְמַצֵּא	מִתְמַצְּאִים
מִתְמַצֵּאת vel	מִתְמַצְּאָה	מִתְמַצְּאוֹת
Infinit.	הִתְמַצֵּאת	בְּהִתְמַצֵּאת
בְּהִתְמַצֵּאת	לְהִתְמַצֵּאת	מֵהִתְמַצֵּאת
Imperat.	הִתְמַצֵּא	הִתְמַצְּאוּ
הִתְמַצְּאִי	הִתְמַצֶּאנָה	Futurum
אֶתְמַצֵּא	יִתְמַצֵּא	תִּתְמַצֵּא
נִתְמַצֵּא	יִתְמַצְּאוּ	תִּתְמַצְּאוּ
תִּתְמַצֵּא	תִּתְמַצְּאִי	תִּתְמַצֶּאנָה

Quiescentia Lamed He.

Coniugatio Kal. Præteritum.

A גָּלָה	גָּלִיתָ	גָּלִיתִי
B גָּלוּ	גְּלִיתֶם	גָּלִינוּ
C גָּלְתָה	גָּלִית	גְּלִיתֶן
Benoni	גּוֹלֶה	גּוֹלִים
*גּוֹלָה	*Hoc fœmininũ aliam non habet formam.	גּוֹלוֹת
Paul	D גָּלוּי	גְּלוּיִם
גלויה	E	

מִמַּמְצָאוֹת Infiniti. הַמְצִאת

בְּהַמְצִאת כְּהַמְצִאת לְהַמְצִאת

מֵהַמְצִאת Imperati. הַמְצֵא

הַמְצִיאוּ הַמְצִיאִי הַמְצֶאנָה

Futurum.

אַמְצִיא יַמְצִיא תַּמְצִיא

נַמְצִיא יַמְצִיאוּ תַּמְצִיאוּ

תַּמְצִיא תַּמְצִיאִי תַּמְצֶאנָה:

Hophal paſsiuum. Præteritum.

הֻמְצָא הֻמְצֵאתָ הֻמְצֵאתִי

הֻמְצְאוּ הֻמְצֵאתֶם הֻמְצֵאנוּ

הֻמְצְאָה הֻמְצֵאת הֻמְצֵאתֶן

Infinit. הֻמְצֵאת Futurum

אֻמְצָא יֻמְצָא תֻּמְצָא

נֻמְצָא יֻמְצְאוּ תֻּמְצְאוּ

תֻּמְצָא תֻּמְצְאִי תֻּמְצֶאנָה:

Coniugatio Hithpael.Pręteritũ.

הִתְמַצֵּא הִתְמַצֵּאתָ הִתְמַצֵּאתִי

הִתְמַצְּאוּ הִתְמַצֵּאתֶם הִתְמַצֵּאנוּ

התמצאה

נְמַצֵּא יְמַצְּאוּ תְּמַצְּאוּ

תְּמַצֵּא תְּמַצְּאִי תְּמַצֶּאנָה

Pual pafsiuum. Præteritum.

מֻצָּא מֻצֵּאתָ מֻצֵּאתִי

מֻצְּאוּ מֻצֵּאתֶם מֻצֵּאנוּ

מֻצְּאָה מֻצֵּאת מֻצֵּאתֶן

Benoni מֻצָּא מֻצָּאִים

מֻצָּאָה מֻצָּאוֹת

Infiniti. מֻצֵּאת Futurum

אֲמֻצָּא יְמֻצָּא תְּמֻצָּא

נְמֻצָּא יְמֻצְּאוּ תְּמֻצְּאוּ

תְּמֻצָּא תְּמֻצְּאִי תְּמֻצֶּאנָה

Coniugatio Hiphil. Prȩteritum

הִמְצִיא הִמְצֵאתָ הִמְצֵאתִי

הִמְצִיאוּ הִמְצֵאתֶם הִמְצֵאנוּ

הִמְצִיאָה הִמְצֵאת הִמְצֵאתֶן

Benoni מַמְצִיא מַמְצִיאִים

מַמְצִיאָה מַמְצִיאוֹת Paul

מֻמְצָא מֻמְצָאִים מֻמְצָאָה

מֻמְצָאוֹת

הִמָּצֵאת בְּהִמָּצֵאת בְּהִמָּצֵאת
לְהִמָּצֵאת מֵהִמָּצֵאת Imperati.
הִמָּצֵא הִמָּצְאוּ הִמָּצְאִי
הִמָּצֶאנָה Futurum
אֶמָּצֵא יִמָּצֵא תִּמָּצֵא
נִמָּצֵא יִמָּצְאוּ תִּמָּצְאוּ
תִּמָּצֵא תִּמָּצְאִי תִּמָּצֶאנָה

Coniugatio Piel. Præteritum.

מִצֵּא מִצֵּאתָ מִצֵּאתִי
מִצְּאוּ מִצֵּאתֶם מִצֵּאנוּ
מִצְּאָה מִצֵּאת מִצֵּאתֶן
Benoni מְמַצֵּא מְמַצְּאִים
מְמַצֵּאת vel מְמַצְּאָה מְמַצְּאוֹת
Paul מְמֻצָּא מְמֻצָּאִים
מְמֻצָּאָה מְמֻצָּאוֹת Infinit.
מַצֵּאת בְּמַצֵּאת בְּמַצֵּאת
לְמַצֵּאת מִמַּצֵּאת Imperati.
מַצֵּא מַצְּאוּ מַצְּאִי
מַצֶּאנָה: Futurum
אֲמַצֵּא יְמַצֵּא תְּמַצֵּא
נְמַצֵּא

uimus abiecto ה ad calcem, vt indicaremus, quid illi ordini cõueniret. Nam alioqui perfectorum legem crebrò sequũtur, vt מְצָא per ָ & cholẽ, formæ פְּקוֹד. Identidem & in cæteris coniugationibus.

(סְרֶאןָ) Imperatiuus pluralis fœmininus vocate, à themate סָרָא Exodi 2. valde recedit à consuetudine horum verborum. Nã א in eo mouetur, quę deberet quiescere, deinde præter morẽ huius personæ perit ה & camets.

Niphal passiuum. Præteritum.

נִמְצֵאתִי	נִמְצֵאתָ	נִמְצָא
נִמְצֵאנוּ	נִמְצֵאתֶם	נִמְצֵאת
נִמְצֵאתֶן	נִמְצֵאת	נִמְצְאָה
נִמְצָאִים	נִמְצָא	Benoni
Infiniti.	נִמְצָאוֹת	נִמְצָאָה
		המצאת

ordinem attinet, quiescit in præterito coniugationis quidē Kal post punctum camets, מָצָאתָ מָצָאתִי aliarum autem post tsere, נִמְצֵאתָ נִמְצֵאתִי, id quod fit in omni quoque Benoni fœminino singulari, si modò desinat in ת, מוֹצֵאת. At in imperatiuis pluralibus fœmininis quiescit post sægol, מְצֶאנָה. Ad hunc modum & in futuris תִּמְצֶאנָה. Quòd si post א sequatur, ו vel ה, vel י, iam mobile efficitur א, perinde vt tertia radicalis in perfectis, vt מָצְאוּ inuenerunt, מָצְאָה inuenit fœmina, מִצְאִי inuenite fœmina.

Quinquarb. Mobile est etiam א, quando post illud sequitur cholem, ut מוֹצְאוֹת inuenientes fœminæ.

(מְצֹאת) Infinitiuos omnes forma

uimus

Quieſcentia Lamed Aleph.

Coniugatio Kal. Præteritum.

מָצָא מָצָאתָ מָצָאתִי
מָצְאוּ מְצָאתֶם מָצָאנוּ
מָצְאָה מָצָאתְ מְצָאתֶן
Benoni מוֹצֵא מוֹצְאִים
מוֹצֵאת vel מוֹצְאָת מוֹצְאוֹת
Paul מָצוּא מְצוּאִים
מְצוּאָה מְצוּאוֹת Infiniti.
מְצֹאת בִּמְצֹאת כִּמְצֹאת
לִמְצֹאת מִמְצֹאת Imperat.
מְצָא מִצְאוּ מִצְאִי
מְצֶאנָה Futurum אֶמְצָא
יִמְצָא תִּמְצָא נִמְצָא
יִמְצְאוּ תִּמְצְאוּ תִּמְצָא
תִּמְצְאִי תִּמְצֶאנָה:

Appendix.

Aleph in medio dictionis,pe culiariter ſibi quietem vendicat. Cæterùm quod ad præſentem ordi-

Infinit. הוּבַן Futurum
אוּבַן יוּבַן תּוּבַן
נוּבַן יוּבְנוּ תּוּבְנוּ
תּוּבַן תּוּבְנִי תּוּבַנָּה

Coniugatio Hithpael. Prçteritũ

†הִתְבּוֹנֵן הִתְבּוֹנַנְתָּ הִתְבּוֹנַנְתִּי
הִתְבּוֹנְנוּ הִתְבּוֹנַנְתֶּם הִתְבּוֹנַנּוּ
הִתְבּוֹנְנָה הִתְבּוֹנַנְתְּ הִתְבּוֹנַנְתֶּן
Benoni מִתְבּוֹנֵן מִתְבּוֹנְנִים
מִתְבּוֹנֶנֶת vel מִתְבּוֹנְנָה מִתְבּוֹנְנוֹת
Infinit. הִתְבּוֹנֵן כְּהִתְבּוֹנֵן
בְּהִתְבּוֹנֵן לְהִתְבּוֹנֵן מֵהִתְבּוֹנֵן
Imperat. הִתְבּוֹנֵן הִתְבּוֹנְנוּ
הִתְבּוֹנְנִי הִתְבּוֹנֵנָּה Futurum
אֶתְבּוֹנֵן יִתְבּוֹנֵן תִּתְבּוֹנֵן
נִתְבּוֹנֵן יִתְבּוֹנְנוּ תִּתְבּוֹנְנוּ
תִּתְבּוֹנֵן תִּתְבּוֹנְנִי תִּתְבּוֹנֵנָּה

† הִתְבּוֹנֵן) Vltima ſyllaba non tam per tſere efferri ſolet, quàm per patach, vt הִתְבּוֹשֵׁשׁ erubuit.

Quie-

A Formari poteſt hoc tempus & alia ratione, vt ſit tſere perpetuũ ſub litera ה in omnibus perſonis ad hunc moduin.

הֵבִין	הֵבַנְתָּ	הֵבַנְתִּי
הֵבִינוּ	הֵבַנְתֶּם	הֵבַנּוּ
הֵבִינָה	הֵבַנְתְּ	הֵבַנְתֶּן

Quinquarb. Accentu grammatico remanente in ſede ſua, nempe in ſyllaba ſecũda, aut alioqui tſere ſub הֵ producto per metheg ſeu retinaculo, formari poteſt præteritũ hiphil in hoc ordine, ut tſere perpetuum ſit ſub הֵ, ut ex exẽplo præcedente ſatis liquet. Nam ſi accentus in mox ſequenti ſyllaba non ponatur, tſere ſub הֵ coniugationis formatiuo mutabitur in ſcheua, ut in Niphal ſub נ quod ſub litera gutturali dilatatur per patach, aut per ſegol in hac coniugatione, ut ſuprà ex exẽplo cõiugationis ſatis liquet.

Hophal paſsiuum. Præteritum.

הוּבַן	הוּבַנְתָּ	הוּבַנְתִּי
הוּבְנוּ	הוּבַנְתֶּם	הוּבַנּוּ
הוּבְנָה	הוּבַנְתְּ	חוּבַנְתֶּן

בּוֹנְנוּ בּוֹנֵנִי בּוֹנֵנָּה
Futurum אֲבוֹנֵן יְבוֹנֵן
תְּבוֹנֵן נְבוֹנֵן יְבוֹנְנוּ
תְּבוֹנְנוּ תְּבוֹנֵן תְּבוֹנְנִי
תְּבוֹנֵנָּה:

Coniugatio Hiphil. Præteritú.

[A] הֵבִין הֲבִינוֹתָ הֲבִינוֹתִי
הֵבִינוּ הֲבִינוֹתֶם הֲבִינוֹנוּ
הֵבִינָה הֲבִינוֹת הֲבִינוֹתֶן
Benoni מֵבִין מְבִינִים
מְבִינָה מְבִינוֹת Paul
מוּבָן מוּבָנִים מוּבָנָה
מוּבָנוֹת Infinit. הָבֵן
בְּהָבִין כְּהָבִין לְהָבִין
מֵהָבִין Imperat. הָבֵן
הָבִינוּ הָבִינִי הָבֵנָּה
Futurum אָבִין יָבִין
תָּבִין נָבִין יָבִינוּ
תָּבִינוּ תָּבִין תָּבִינִי
תְּבֵנָּה:

[A] For-

litera, quòd ſit hoc loco de nu-
mero quieſcentium, daghes nõ
recipit, ideoq́; [illegible] eo geminatur
tertia radicis כּוֹנֵן pro כֹּנֵן. Porrò
ſignificationem habet iſta con-
iugatio, qualẽ ea verba, quæ La-
tinis vocantur communia, vt
חוֹלֵל formauit, aut formatus eſt,
quò fit, vt piel & pual voce ſint
eadem, ſignificatiòne diuerſa.

Coniugatio Piel. Præteritum.

כּוֹנַנְתִּי	כּוֹנַנְתָּ	כּוֹנֵן
כּוֹנַנּוּ	כּוֹנַנְתֶּם	כּוֹנְנוּ
כּוֹנַנְתֶּן	כּוֹנַנְתְּ	כּוֹנְנָה
מְכוֹנְנִים	מְכוֹנֵן	Benoni
מְכוֹנְנוֹת	מְכוֹנֶנֶת	vel מְכוֹנְנָה
מְכוֹנָנִים	מְכוֹנָן	Paul
Infiniti.	מְכוֹנָנוֹת	מְכוֹנָנָה
כְּכוֹנֵן	בְּכוֹנֵן	כּוֹנֵן
כּוֹנֵן Impe.	מִכּוֹנֵן	לְכוֹנֵן

נְבוּנָה נְבוּנוֹת נְבוּנוֹתֶן

Quinquarb. נ coniugationis niphal formati uum afficitur in hoc uerborũ ordine motione ּ, modò mox ſequens ſyllaba habeat ſecum accentum. Nam ſi ille in tertiam aut aliam reijciatur ſyllabam, pro miniſtrantium literarum conſuetudine נ efferetur per ſcheua, ut ex ſerie cõiugationis perſpicuũ eſt. Signatur etiã interdũ נ motione .., ut נֵעוֹר excitatus eſt. Et id genus alia.

Idem dicendum de tſere ה Hiphil, etiam duplicantiũ Aijn, ſic de camets Niphal illius ordinis.

Benoni	נָבוֹן	נְבוֹנִים
נְבוֹנָה	נְבוֹנוֹת	Infinit.
הִכּוֹן	בְּהִכּוֹן	בְּהִכּוֹן
לְהִכּוֹן	מֵהִכּוֹן	Imperat.
הִכּוֹן	הִכּוֹנִי	הִכּוֹנִי
תִּכּוֹנַנָה	Futurum	אֶכּוֹן
יִכּוֹן	תִּכּוֹן	נִכּוֹן
יִכּוֹנוּ	תִּכּוֹנוּ	תִּכּוֹן
תִּכּוֹנִי	תִּכּוֹנַנָה:	

Piel & Pual.

Vbiq; ſub cholem eſt vaſ, quæ

litera

ᶜAccidit huic personę, vt punctum camets literæ ה migret in scheua, modò accētum obtineant syllaba tertia, vt תְּבוֹאֶינָה venient, nam alioqui per camets scribēdum תָּבֹאנָה, quæ quidem variatio locū habet tam in hoc ordine, quàm in duplicibus, idque in duabus cōiugationibus, Kal, & Hiphil.

Quinquarb. Verba Kal, quorū secunda thematis est ו, plurimùm energia siue uirtute habent illud in ˉ motione magna, ut קָם surrexit, pro קוֹם: quòd si usus postularet perfectè declinari, dicendum esset קָוַם, aut in .. ut מֵת mortuus est, pro מָוֵת, aut in cholem deniq; habent ו, quiescens pro alia, ut אוֹר illuxit.

Iohan. Isaac. Habent enim triplicem formam in Kal, eodem modo ut perfecta habent.

Niphal passiuum. Præteritum.

נָבוֹן	נְבוּנוֹתָ	נְבוּנוֹתִי
נָבֹנָה	נְבוּנוֹתֶם	נְבוּנוֹנוּ

תָּבוֹן	יָבוֹן	[B]אֲבוֹן
תָּבוֹנוּ	יָבוֹנוּ	נָבוֹן
[C]תָּבוֹנֶנָה	תָּבוֹנִי	תָּבוֹן

[A] Imperatiuus, fermè gaudet puncto ſchurec, perinde vt infinitiuus, tametſi in vtroq; reperire liceat, סוֹם ſurgendo, מוֹל circuncide.

[B] Futurum. Creberrimum eſt & in hoc tēpore ſchurec, rarius cholem, preterquàm in pauſa*, תָּמוֹת & mortuus eſt, ſępè obuiam, Geneſis 5.

*pauſam uocat accentū diſtinguentem.

Quinquarb Quomodo in hoc futuro retrahatur accentus, & ֵ uel ֶ mutetur in cametz hatuph ſatis diligenter à nobis tractatur in noſtro opere de re grammatica Hebræorum, *in annotationibus in hoc futurum.*

Iohan. Iſaac. Etiam in noſtra grammatica, quam לָשׁוֹן לִמּוּדִים *inſcripſimus, id ſatis perſpicuè indicatur.*

† Abiici poteſt nun prius, & pro eo ſubſtitui dages in poſteriori, vt בָּנְךָ

בָּנִים	בָּן	Benoni
	בָּנוֹת	‡בָּנָה

† בָּנָה Literis & punctis nihil variat à prȩterito fœminino, niſi quòd Benoni ſit milra, hoc eſt, accentum accipiens in vltima, illud autem millel.

בּוֹנִים	בּוֹן	Paul
Infinit.	בּוֹנוֹת	בּוֹנֶת
בִּבוֹן	בְּבוֹן	בּוֹן
	מִבּוֹן	‡לָבוֹן

†Literarum בכלב reliquȩ ſignantur peculiari ſuo pūcto ſcheua, at ל ſortitur camets, quod prȩfigatur dictioni paruæ.

בּוֹנָךְ	^בּוֹן	Imperat.
Futurum	בּוֹנֶנָה	בּוֹנִי

Futurum	הוּשַׁב	Infinit.
תּוּשַׁב	יוּשַׁב	אוּשַׁב
תּוּשְׁבוּ	יוּשְׁבוּ	נוּשַׁב
תּוּשַׁבְנָה	תּוּשְׁבִי	הוּשַׁב

Hithpael (perfectorum more coniugatur, nisi quòd) etiã vt niphal formari potest per vau mobilẽ, vt הִתְוַדַּע se ipsum cognouit.

Quinquarb. In Niphal tamen in præterito & Benoni ו non est mobile: in toto Hithpael uerò mobile esse potest.

Quiescentia Aiin Vau.

Quiescẽtia Aiin Vau, in tertia preteriti suscipiũt camets, dupli cia verò patach, alioqui nũero duarum. radicaliũ consentiunt.

Coniugatio Kal. Præteritum.

בַּנְתִּי	בַּנְתָּ	בַּן
בַּנּוּ	בַּנְתֶּם	בָּנוּ
בַּנְתֶּן	בַּנְתְּ	בָּנָה

†Abiici

Iohan. Isaac. In hiphil & hophal per omnia tempora mutatur iod in uaf.

Coniugatio Hiphil. Præteritū.

הוֹשַׁבְתִּי	הוֹשַׁבְתָּ	הוֹשִׁיב
הוֹשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְתֶּם	הוֹשִׁיבוּ
הוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתְּ	הוֹשִׁיבָה
מוֹשִׁיבִים	מוֹשִׁיב	Benoni
Paul	מוֹשִׁיבוֹת	מוֹשִׁיבָה
מוּשָּׁבָה	מוּשָּׁבִים	מוּשָּׁב
הוֹשֵׁב	Infinit.	מוּשָּׁבוֹת
לְהוֹשִׁב	כְּהוֹשִׁב	בְּהוֹשִׁב
הוֹשֵׁב	Imperati.	מֵהוֹשִׁב
הוֹשֵׁבְנָה	הוֹשִׁיבִי	הוֹשִׁיבוּ
תּוֹשִׁיב	אוֹשִׁיב יוֹשִׁיב	Fut.
תּוֹשִׁיבוּ	יוֹשִׁיבוּ	נוֹשִׁיב
תּוֹשֵׁבְנָה	תּוֹשִׁיבִי	תּוֹשִׁיב

Hophal pasiuum. Præteritum.

הוּשַׁבְתִּי	הוּשַׁבְתָּ	הוּשַׁב
הוּשַׁבְנוּ	הוּשַׁבְתֶּם	הוּשְׁבוּ
הוּשַׁבְתֶּן	הוּשַׁבְתְּ	הוּשְׁבָה

Niphal paſsiuum.

Pro iod ſubſtituitur vaf, in præterito quidẽ & Benoni quieſcens, in reliquis verò temporibus mobilis ſiue conſonans.

Quinquarb. Fit autem tale ו mobile ſiue conſonans, ut dages ſupplens defectum נ formatiui Niphal, locum habeat in illo, quum dages inſcribi non poßit literæ quieſcenti.

נוֹשַׁבְתָּ	נוֹשַׁב	Præteritũ
נוֹשַׁבְתֶּם	נוֹשְׁבוּ	נוֹשַׁבְתִּי
נוֹשַׁבְתְּ	נוֹשְׁבָה	נוֹשַׁבְנוּ
נוֹשָׁב	Benoni	נוֹשַׁבְתֶּן
נוֹשָׁבוֹת	נוֹשָׁבָה	נוֹשָׁבִים
בְּהִוָּשֵׁב	הִוָּשֵׁב	Infiniti.
מֵהִוָּשֵׁב	לְהִוָּשֵׁב	כְּהִוָּשֵׁב
הִוָּשְׁבוּ	הִוָּשֵׁב	Imperati.
Futurum	הִוָּשַׁבְנָה	הִוָּשְׁבִי
תִּוָּשֵׁב	יִוָּשֵׁב	אִוָּשֵׁב
תִּוָּשְׁבוּ	יִוָּשְׁבוּ	נִוָּשֵׁב
תִּוָּשַׁבְנָה	תִּוָּשְׁבִי	תִּוָּשֵׁב

שְׁבִי שְׁבוּ שֵׁב Impe.
אֵשֵׁב Futurum שֵׁבְנָה
נֵשֵׁב תֵּשֵׁב יֵשֵׁב
תֵּשֵׁב תֵּשְׁבוּ יֵשְׁבוּ
תֵּשַׁבְנָה תֵּשְׁבִי

Appendix.

Commune eſt quieſcentibus cum defectiuis, vt inter cõiugandum vnam è radicalibus interdum deperdant, ſed hoc intereſt, quòd in defectiuis excidentem literã indicet dages, in quieſcẽtibus autem vocalis magna.

Futurum Kal.

אֵשֵׁב) Tſere ſub אֵיתָן ſignũ eſt quieſcentis pe iod, q̃ (litera iod) ad hoc quidem punctũ rarò adſcribitur: nã ſi exprimatur י, primam ſyllabã efferũt per chiric, ſequente patach, vt אִינַק ſugam.

Niphal

Quiescentia Pe Iod.

Coniugatio Kal. Præteritum

יָשַׁבְתִּי	יָשַׁבְתָּ	יָשַׁב
יָשַׁבְנוּ	יְשַׁבְתֶּם	יָשְׁבוּ
יְשַׁבְתֶּן	יָשַׁבְתְּ	יָשְׁבָה
יוֹשְׁבִים	יוֹשֵׁב	Benoni
יוֹשְׁבוֹת	יוֹשְׁבָה	vel יוֹשֶׁבֶת
יְשׁוּבִים	יָשׁוּב	Paul
Infinit.	יְשׁוּבוֹת	יְשׁוּבָה
כְּשֶׁבֶת	בְּשֶׁבֶת	שֶׁבֶת
	מִשֶּׁבֶת	לָשֶׁבֶת

שֶׁבֶת) Dimouetur prima, & ad poſtremam adiicitur ת, perinde vt in defectiuis, eſtq́; vtrunque punctum ſægol. Quòd ſi contigerit ſecundam literam eſſe gutturalem, ſuccedet in locum ſægol geminum patach, vt דַּעַת ſcire, à יָדַע ſciuit, ſic קַחַת accipere, à defectiuo לָקַח accepit.

Impe

הַאֲבֵל	Imperat.	מַהֲאֲבִיל
הַאֲבֵלְנָה	הַאֲבִילִי	הַאֲבִילוּ
תַּאֲבִיל	יַאֲבִיל	אַאֲבִיל Fut.
תַּאֲבִילוּ	יַאֲבִילוּ	נַאֲבִיל
תַּאֲבֵלְנָה	תַּאֲבִילִי	תַּאֲבִיל

Paul Hiphil.

†Tam in hoc tempore quàm in omni cõiugatione Hophal, quæcunque gutturalis fuerit prima radicis, eam ſubit ֳ antecedentem verò literam, ָ tantum.

Hophal paſsiuum. Præteritum.

הָאֳבַלְתִּי	הָאֳבַלְתָּ	הָאֳבַל
הָאֳבַלְנוּ	הָאֳבַלְתֶּם	הָאֳבְלוּ
הָאֳבַלְתֶּן	הָאֳבַלְתְּ	הָאֳבְלָה
Futurum	הָאֳבַל	Infinit.
תָּאֳבַל	יָאֳבַל	אָאֳבַל
תָּאֳבְלוּ	יָאֳבְלוּ	נָאֳבַל
תָּאֳבַלְנָה	תָּאֳבְלִי	תָּאֳבַל

Quic-

הַאָבַלְנָה Futurum †אֵאָבֵל

יֵאָבֵל תֵּאָבֵל נֵאָבֵל

יֵאָבְלוּ תֵּאָבְלוּ תֵּאָבֵל

תֵּאָבְלִי תֵּאָבַלְנָה

†Mutatur chiric in tſere. Nam א non admittit dages, id quod tria tempora coniugationis Niphal ſuſcipere conſueuerunt in locum abiecti נ.

Iohan. Iſaac. Piel, Pual & Hithpael, normam uerborum perfectorum obſeruant.

Coniugatio Hiphil. Præteritū

הֶאֱבִיל הֶאֱבַלְתָּ הֶאֱבַלְתִּי

הֶאֱבִילוּ הֶאֱבַלְתֶּם הֶאֱבַלְנוּ

הֶאֱבִילָה הֶאֱבַלְתְּ הֶאֱבַלְתֶּן

Benoni מַאֲבִיל מַאֲבִילִים

מַאֲבִילָה מַאֲבִילוֹת Paul

†מָאֳבָל מָאֳבָלִים מָאֳבֶלֶת

מָאֳבָלוֹת Infinit. הָאֳבַל

בְּהַאֲבִיל כְּהַאֲבִיל לְהַאֲבִיל

מהאביל

תאבל	יאבל	אבל
תאבלו	יאבלו	נאבל
תאבלנה	תאבלי	תאבל

Futurum Kal.

In voce magna literarum איתן quiescit א radicis, quod quidem in cæteris personis exprimitur, in prima verò latet.

Niphal passiuum. Præteritum.

נאבלתי	נאבלת	נאבל
נאבלנו	נאבלתם	†נאבלו
נאבלתן	נאבלת	נאבלה

†Ex punctis raptis eliditur scheua, quando alterum scheua præcedunt.

נאבלים	נאבל	Benoni
Infiniti.	נאבלות	נאבלה
כהאבל	בהאבל	†האבל
Imperati.	מהאבל	להאבל
האבלי	האבלו	†האבל
		האבלנה

אֲבַל אֲבַלְתָּ אֲבַלְתִּי
אֲבְלוּ ‡וַאֲבַלְתֶּם אֲבַלְנוּ
אֲבְלָה אֲבַלְתְּ אֲבַלְתֶּן

† Puncta rapta peculiariter gutturalibus in vicem ſcheua ſubiiciuntur.

Benoni אוֹבֵל אוֹבְלִים
vel אוֹבֶלֶת אוֹבְלָה אוֹבְלוֹת
Paul אֲבוּל אֲבוּלִים
אֲבוּלָה אֲבוּלוֹת Infiniti.
אֲבוֹל ‡בֶּאֱבוֹל כֶּאֱבוֹל
לֶאֱבוֹל מֵאֱבוֹל

†Literæ non radicales vendicant ſibi vocalem cognatā puncto gutturalis, cui præfigitur, vt hoc loco ſegol ſub בבל, ſic in benoni hiphil מַאֲבִיל, מ inſignitur patach, in paul מָאֳבָל, camets.

Imperat. אֱבוֹל אִבְלִי
אִבְלִי אֱבוֹלְנָה Futurum
אֶאֱבַל

Appendix.

In omnibus huius ordinis Ain est צ,preterquam in duobus,יָצַת circundedit,& יָצַג posuit.

Ceterùm יָצָא pertinet ad quiescentia pe iod,vbi primam reiectam non indicat dages,sed vocalis magna,id quod & aliis quibusdam huius classis vsu venire solet.

לָקַח accepit.

Referendum est hoc verbum in numerum defectiuorum pe, deficit enim litera ל in infinitiuo, vt קַחַת accipere, & imperatiuo,vt קַח accipe,futurum præterea recipit daghes in ק, vt יִקַּח accipiet.

Quiescentia Pe Aleph.

Coniugatio Kal. Præterit.

Infinit.	Benoni.	Præt.Nip.
הִנָּצֵב	נִצָּב	נִצַּב
	Futurum	Imperati.
	אִנָּצֵב	הִנָּצֵב
Paul	Benoni	Pręterit.Piel.
מְיֻצָּב	מְיַצֵּב	יִצֵּב
Futurum	Imperati.	Infiniti.
אֲיַצֵּב	יַצֵּב	יַצֵּב
Infiniti.	Benoni	Pręt.Pual.
יֻצּוֹב	יֻצָּב	יֻצַּב
Benoni	Præt.Hip.	Futurum.
מַצִּיב	הִצִּיב	אֲיֻצַּב
Imperatiuus	Infinitiuus	Paul.
הַצֵּב	הַצֵּב	מֻצָּב
Infiniti.	Præt.Hop.	Futurum.
הֻצַּב	הֻצַּב	אַצִּיב
Benoni	Præt.Hitpa.	Futurum.
מִתְיַצֵּב	הִתְיַצֵּב	אֻצַּב
Futurum.	Imperat.	Infiniti.
אֶתְיַצֵּב	הִתְיַצֵּב	הִתְיַצֵּב

Appen-

הָגְּשָׁה הָגַּשְׁתְּ הָגַּשְׁתֶּן

Benoni הָגָּשׁ הָגָּשִׁים

vel הָגָּשָׁה הָגֶּשֶׁת הָגָּשׁוֹת

Infiniti. הָגֵּשׁ Futurum

אָגַּשׁ יָגַּשׁ תָּגַּשׁ

נָגַּשׁ יָגְּשׁוּ תָּגְּשׁוּ

תָּגַּשׁ תָּגְּשִׁי תָּגַּשְׁנָה

Cõiugatio Hithpael. Præteritũ.

הִתְנַגֵּשׁ הִתְנַגַּשְׁתָּ הִתְנַגַּשְׁתִּי &c.

Benoni מִתְנַגֵּשׁ מִתְנַגְּשִׁים &c.

Imperati. הִתְנַגֵּשׁ הִתְנַגְּשׁוּ

הִתְנַגְּשִׁי הִתְנַגֵּשְׁנָה

Infiniti. הִתְנַגֵּשׁ בְּהִתְנַגֵּשׁ &c.

Futurum אֶתְנַגֵּשׁ יִתְנַגֵּשׁ &c.

Defectiua Pe Iod.

Præt.Kal. Benoni Paul

יָצַב יוֹצֵב יָצוּב

Infinit. Imperati. Futurum

צֶבֶת צֵב אֶצַּב

 Infi-

Iohan. Isaac. Hæc coniugatio ubique est defectiua simul cum sua paßiua: abiecta enim nun pe paal dages in ipsius loco reponitur.

Præteritum.

הִגִּישׁ	הִגַּשְׁתָּ	הִגַּשְׁתִּי
הִגִּישׁוּ	הִגַּשְׁתֶּם	הִגַּשְׁנוּ
הִגִּישָׁה	הִגַּשְׁתְּ	הִגַּשְׁתֶּן
Benoni	מַגִּישׁ	מַגִּישִׁים
מַגִּישָׁה	מַגִּישׁוֹת	Paul
מְגַּשׁ	מְגַּשִּׁים	מְגַּשֶׁת
מְגַּשׁוֹת	Infinit.	הַגֵּשׁ
בְּהַגֵּשׁ	כְּהַגֵּשׁ	לְהַגֵּשׁ
מֵהַגֵּשׁ	Imperat.	הַגֵּשׁ
הַגִּישׁוּ	הַגִּישִׁי	הַגֵּשְׁנָה
Fut. אַגִּישׁ	יַגִּישׁ	תַּגִּישׁ
נַגִּישׁ	יַגִּישׁוּ	תַּגִּישׁוּ
תַּגִּשׁ	תַּגִּישִׁי	תַּגֵּשְׁנָה

Hophal pafsiuum. Præteritum.

הָגַּשׁ	הָגַּשְׁתָּ	הָגַּשְׁתִּי
הָגְּשׁוּ	הָגַּשְׁתֶּם	הָגַּשְׁנוּ
הגשה		

נִגֵּשׁ נִגַּשְׁתָּ נִגַּשְׁתִּי
נִגְּשׁוּ נִגַּשְׁתֶּם נִגַּשְׁנוּ
נִגְּשָׁה נִגַּשְׁתְּ נִגַּשְׁתֶּן
Benoni מְנַגֵּשׁ מְנַגְּשִׁים
מְנַגֶּשֶׁת vel מְנַגְּשָׁה מְנַגְּשׁוֹת
Paul מְנֻגָּשׁ מְנֻגָּשִׁים
מְנֻגָּשָׁה מְנֻגָּשׁוֹת Infiniti.
נַגֵּשׁ בְּנַגֵּשׁ כְּנַגֵּשׁ
לְנַגֵּשׁ מִנַּגֵּשׁ Imperati.
נַגֵּשׁ נַגְּשׁוּ נַגְּשִׁי
נַגֵּשְׁנָה Futurum
אֲנַגֵּשׁ יְנַגֵּשׁ תְּנַגֵּשׁ
נְנַגֵּשׁ יְנַגְּשׁוּ תְּנַגְּשׁוּ
תְּנַגֵּשׁ תְּנַגְּשִׁי תְּנַגֵּשְׁנָה

Pual passiuum. Præteritum

נֻגַּשׁ נֻגַּשְׁתָּ נֻגַּשְׁתִּי &c.
Benoni נֻגָּשׁ נֻגָּשִׁים &c.
Infiniti. נֻגּשׁ Futurum
אֲנֻגַּשׁ יְנֻגַּשׁ תְּנֻגַּשׁ &c.

Coniugatio Hiphil.

נִגָּשׁוֹת	נִגָּשָׁה	
בְּהִנָּגֵשׁ	הִנָּגֵשׁ	Infiniti.
מֵהִנָּגֵשׁ	לְהִנָּגֵשׁ	בְּהִנָּגֵשׁ
הִנָּגְשׁוּ	הִנָּגֵשׁ	Imperati.
Futurum	הִנָּגַשְׁנָה	הִנָּגְשִׁי
תִּנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	אֶנָּגֵשׁ
תִּנָּגְשׁוּ	יִנָּגְשׁוּ	נִנָּגֵשׁ
תִּנָּגַשְׁנָה	תִּנָּגְשִׁי	תִּנָּגֵשׁ

Coniugatio Piel.

Iohan. Isaac. Miror Clenardum uerba defectiua per omnes coniugationes persecutum esse, cùm in Piel Pual, & Hithpael nihil differant à perfectis: cuius rei hæc est ratio, etenim harum trium coniugationū Ain paal semper proprio iure requirit dages, quòd si iam abijciatur pe paal, non restat locus, in quem recipiatur alterum dages, per quod significari possit defectus. Deinde neutiquam fieri potest, ut unum dages fungatur officio duorum, nec duo dages in una litera sese mutuò compati possunt. Ia. o morem perfectorum sequuntur.

Præteritum.

pit dages in locum abiectæ literæ נ, efferendæ per ſcheua, ſi verbum inflecteretur perfectè.

Defectiua pe nun ſępenumerò in infinitiuo, imperatiuo, & futuro conueniunt cum perfectis, vt נְצוֹר cuſtodire & cuſtodi, אֶנְצוֹר cuſtodiam.

Iohan. Iſaac. Deſideratur in huius coniugationis præterito & participio נ pe paal. Nam quod apparet, eſt nun niphal, & non thematis, cuius loco dages ſubſtitutum eſt. Infinitiuus uerò imperat. & futurum per omnia perfecta ſunt, nec eſt quod tibi ſcrupulũ inijciat dages, quod uides in nun, illud enim eſt ſolum cauſa indicãdæ deficiẽtis nun literæ characteriſticæ paſſiuæ uocis.

Præteritum.

נִגַּשְׁתִּי	נִגַּשְׁתָּ	נִגַּשׁ
נִגַּשְׁנוּ	נִגַּשְׁתֶּם	נִגְּשָׁה
נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתְּ	נִגְּשַׁת
נִגָּשִׁים	נִגָּשׁ	Benoni
		נגשה

נוגשים נוגש Benoni
נוגשות נוגשה vel נוגשת
נגושים נגוש Paul
Infinit. נגושות נגושה
בגשת בגשת גשת
מגשת †לגשת

†Literarū בכל peculiare punctum est scheua. Cæterùm ל presixa dictioni milel, hoc est, habēti accentum in penultima, vt גשת aut dictioni monosyllabæ, ferè habet camets.

גשו גש vel גש Imperat.
Futurum. גשנה גשי
תגש יגש אגש
תגשו יגשו נגש
תגשנה תגשי תגש

(אגש) in hoc tempore, & reliquis coniugationibus, si exciderit prima radicalis, secunda recipit

Futurum	הִתְפַּקֵּדְנָה	תִּתְפַּקְּדִי
תִּתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד	אֶתְפַּקֵּד
תִּתְפַּקְּדוּ	יִתְפַּקְּדוּ	נִתְפַּקֵּד
תִּתְפַּקֵּדְנָה	תִּתְפַּקְּדִי	תִּתְפַּקֵּד

**Iohan.Isaac. Considerandæ imprimis erunt uerba, quorum pe poal est* ס *uel* שׁ*. In illis enim ut expeditior sit pronuntiatio* ת *characteristica coniugationis, postponitur primæ literæ radicali, ut* שָׁמַר *in Hithpael* הִשְׁתַּמֵּר · סָבַל *habet* הִסְתַּבֵּל*. Similiter fit in uerbis, quorum pe paal est* צ*, nisi quod tunc* ת *Hithpael mutatur in* ט*, ut* צָיַר *in Hithpael* הִצְטַיֵּר*. Postremò uerba quorum pe paal est* ז *eodem modo literis transpositis,* ת *mutant in* ד*, ut* זִמֵּן *in Hithpael* הִזְדַּמֵּן׃

De verbis imperfectis.

Defectiua Pe Nun.

Præteritum.

appropinquo

נִגַּשְׁתִּי	נִגַּשְׁתָּ	נִגַּשׁ
נִגַּשְׁנוּ	נִגַּשְׁתֶּם	נִגְּשׁוּ
נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתְּ	נִגְּשָׁה

נִפָּקֵד יִפָּקְדוּ תִּפָּקְדוּ
תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי תִּפָּקַדְנָה

De Hithpael.

הִתְפַּעֵל Quarta coniugatio ante radicem geſtat ſyllabam הִתְ, eſtq; non tam actiua quàm paſſiua, vt הִתְקַדֵּשׁ ſanctificatus eſt, aut ſanctificauit ſe ipſe, quaſi fuerit eiuſdē in ſe ipſum actio.

Coniugatio Hithpael.

Præteritum.

הִתְפַּקֵּד הִתְפַּקַּדְתָּ הִתְפַּקַּדְתִּי
הִתְפַּקְּדוּ הִתְפַּקַּדְתֶּם הִתְפַּקַּדְנוּ
הִתְפַּקְּדָה הִתְפַּקַּדְתְּ הִתְפַּקַּדְתֶּן
Benoni מִתְפַּקֵּד מִתְפַּקְּדִים
מִתְפַּקֶּדֶת vel מִתְפַּקְּדָה מִתְפַּקְּדוֹת
Infiniti. הִתְפַּקֵּד בְּהִתְפַּקֵּד
כְּהִתְפַּקֵּד לְהִתְפַּקֵּד מֵהִתְפַּקֵּד
Imperati. הִתְפַּקֵּד הִתְפַּקְּדוּ

התפס

הַפְקִידוּ הַפְקִידִי הַפְקֵדְנָה

Futurum.

אַפְקִיד יַפְקִיד תַּפְקִיד
נַפְקִיד יַפְקִידוּ תַּפְקִידוּ
תַּפְקִיד תַּפְקִידִי תַּפְקֵדְנָה

De Hophal.

הָפְעַל Hophal paſsiuū in quo ה notata ־, iod autem ablatū. Significatio verò paſsiua, הָמְלַח ſalitus eſt, ſic הָאֳכַל comeſtus eſt, alio quidem deuorante, alio verò iubente., videlicet vt reſpondeat verbo Hiphil, quod in agētem ipſum quoque agit.

Hophal paſsiuum. Præteritum.

הָפְקַד הָפְקַדְתָּ הָפְקַדְתִּי
הָפְקְדוּ הָפְקַדְתֶּם הָפְקַדְנוּ
הָפְקְדָה הָפְקַדְתְּ הָפְקַדְתֶּן

Futurum הָפְקֵד Infiniti.

אָפְקַד יָפְקַד תָּפְקַד
אפקד

proprium ה ante primam literam thematis, & iod poſt ſecundam. Huc autem peculiariter pertinent tranſitiua, quę in Kal neutra, vt שָׁכַב iacuit, הִשְׁכִּיב fecit quieſcere. Quòd ſi Kal ſit trãſitiuum, vt אָכַל comedit, iam Hiphil alteram inſuper actionem ſignificabit, vt הֶאֱכִיל fecit comedere, aut cibauit.

Coniugatio Hiphil. Præteritũ.

הִפְקַדְתִּי	הִפְקַדְתָּ	הִפְקִיד
הִפְקַדְנוּ	הִפְקַדְתֶּם	הִפְקִידוּ
הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתְּ	הִפְקִידָה
מַפְקִידִים	מַפְקִיד	Benoni
Paul	מַפְקִידוֹת	מַפְקִידָה
מֻפְקֶדֶת	מֻפְקָדִים	מֻפְקָד
הַפְקֵד	Infiniti.	מֻפְקָדוֹת
לְהַפְקִיד	בְּהַפְקִיד	כְּהַפְקִיד
הַפְקֵד	Imperat.	מֵהַפְקִיד
		הפקידו

נְפַקֵּד יְפַקְּדוּ תְּפַקְּדוּ
תְּפַקֵּד תְּפַקְּדִי תְּפַקֵּדְנָה

De Pual.

פֻּעַל Pasſiuum pual ſignatur puncto Kybuts, ac dages habet (in ſecunda litera thematis) perinde vt actiuum, vt סֻפַּר numeratus eſt.

Pual pasſiuum. Præteritum

פֻּקַּד פֻּקַּדְתָּ פֻּקַּדְתִּי
פֻּקְּדוּ פֻּקַּדְתֶּם פֻּקַּדְנוּ
פֻּקְּדָה פֻּקַּדְתְּ פֻּקַּדְתֶּן

Benoni פֻּקָּד פֻּקָּדִים
פֻּקָּדָה פֻּקָּדוֹת

Infiniti. פֻּקּוֹד Futurum

אֲפֻקַּד יְפֻקַּד תְּפֻקַּד
נְפֻקַּד יְפֻקְּדוּ תְּפֻקְּדוּ
תְּפֻקַּד תְּפֻקְּדִי תְּפֻקַּדְנָה

Tertia coniugatio.

הִפְעִיל Tertiæ coniugationis pro-

vt הָלַךְ ambulauit, הִלֵּךְ deduxit, aut ambulare fecit, cuiusmodi cum verbis Hiphil affinitatem habent. Sunt quoque & in Kal & hic actiua, tametsi illic significatio lenior, vt שָׁבַר fregit, שִׁבֵּר confregit.

Coniugatio Piel. Præteritum.

פִּקַּדְתִּי	פִּקַּדְתָּ	פִּקֵּד
פִּקַּדְנוּ	פִּקַּדְתֶּם	פִּקְּדוּ
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתְּ	פִּקְּדָה
מְפַקְּדִים	מְפַקֵּד	Benoni
מְפַקְּדוֹת	מְפַקְּדָה	מְפַקֶּדֶת vel
מְפֻקָּדִים	מְפֻקָּד	Paul
	מְפֻקָּדוֹת	מְפֻקֶּדֶת
בְּפַקֵּד	פַּקֵּד	Infiniti.
מִפַּקֵּד	לְפַקֵּד	כְּפַקֵּד
פַּקְּדוּ	פַּקֵּד	Imperati.
Futurum	פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדִי
תְּפַקֵּד	יְפַקֵּד	אֲפַקֵּד

נפקד

liare literę מ præpositioni, vertitur in tſerê, ob ה gutturalem ſequentem.

הִפָּקְדוּ הִפָּקֵד Imperati.
Futurum הִפָּקַדְנָה הִפָּקְדִי
תִּפָּקֵד יִפָּקֵד אֶפָּקֵד
תִּפָּקְדוּ יִפָּקְדוּ נִפָּקֵד.
תִּפָּקַדְנָה תִּפָּקְדִי תִּפָּקֵד

Secunda coniugatio.

פִּעֵל Secunda coniugatio priore ſyllaba chiric, altera fermè obtinet ֵ ac dages: tametſi id in hoc coniugationis tanquam ſymbolo non cernitur, quòd dages à quatuor literis abhorreat אהעח, quas gutturales nominant.* Complectitur autem hic locus tranſitiua, vt חִקֵּר inueſtigauit: item quæ cùm in Kal ſint neutra, hic fiunt actiua, vt

Iohan. Iſaac. *Et à litera ר

De Niphal.

נִפְעַל Paſsiuum huius coniugationis appellatur נִפְעַל: quòd præteritum tempus, vnde illi ſumunt exordium, geſtet in capite literam נ ſignatam chiric paruo, vt נִשְׁמַר cuſtoditus eſt.

Niphil paſsiuum. Præteritum.

נִפְקַדְתִּי	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַד
נִפְקַדְנוּ	נִפְקַדְתֶּם	נִפְקְדוּ
נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתְּ	נִפְקְדָה
נִפְקָדִים	נִפְקָד	Benoni
נִפְקָדוֹת	נִפְקֶדֶת	vel נִפְקָדָה
כְּהִפָּקֵד	הִפָּקֵד	Infinitiuus
מֵהִפָּקֵד	לְהִפָּקֵד	בְּהִפָּקֵד

מֵהִפָּקֵד Quatuor literæ gutturales, אהחע & ר cuum non admittunt dages, mutāt punctum breue præcedens in longum, vt hoc loco chiric, quod eſt peculiare

Futurum פְּקֹודְנָה פִּקְדִי

אֶפְקֹוד יִפְקֹוד תִּפְקֹוד

נִפְקֹוד יִפְקְדוּ תִּפְקְדוּ

תִּפְקֹוד תִּפְקְדִי תִּפְקֹודְנָה

Imperatiui & futuri ęadem eſt vltima, in verbis perfectis cõiugationis Kal neutra ferè habent patach, vt יִשְׁכַּב iacebit, trãſitiua verò holẽ, vt יִשְׁמֹור cuſtodiet, niſi ſecunda aut tertia radicalis fuerit ע vel ח, tũ enim habet patach, vt יִשְׁמַע audiet, יִשְׁלַח mittet, יִשְׂחַק ridebit, יִלְעַג ſubſannabit. Sunt quę vtroq; modo efferũtur, vt יִשְׁבֹּות & יִשְׁבַּת ceſſabit.

Omnem dictionem primariam ſiue radices indicãt his tribus literis פעל, ita vt pe ſignificet primam radicis, Ain ſecundam, Lamed tertiam.

Optatiuum, Subiunctiuū & Infinitiuum. Quandoquidem præteritum (ut modò dictum est) unicum habent, similiter & futurum, cùm occurrunt, uertenda sunt pro commoditate & exigentia sensus, per Indicatiuum, uel Optatiuum, uel Subiunctiuum.

Verbum perfectum.

Coniugatio Kal. Præteritum

פקד פקדת פקדתי

פקדו פקדתם פקדנו

פקדה פקדת פקדתן

Benoni פוקד פוקדים

פוקדת vel פוקדה פוקדות

Paul פקוד פקודים

פקודה פקודות Infinitiuus

פקוד vel פקוד בפקוד

בפקוד לפקוד מפקוד

מפקוד) Pe cum dages, quod est signum abiecti nun ex præpositione מן

Imperati. פקוד פקדו

פקדי

perfecta, vbi litera interdum aut deeſt, aut quieſcit, quemadmodum cernere eſt poſt verbũ perfectum, ſuo quodque loco. Et nos poſthac, ſi Deus permiſerit, viua trademus voce, quæcũque in ſingulos ordines dicenda videbuntur.

Tempora & modi.

Tẽpora habẽt quatuor, pręteritum, benoni, hoc eſt, participium præſens. Paul, id eſt, participiũ præteriti paſsiui, & futurum. Modos autem, infinitiuũ, qui literas בְּכְּלָם aſciſcit & imperatiuum.

Quinquarb. præteritum unum, quod habent, uertẽdum eſt pro commoditate lectionis modò per perfectum, modò per imperfectum, & modò per pluſquàmperfectum. Modos habet quinque, Indicatiuum, Imperatiuum,

de nomine ſuo poſteà loco, nũc agemus de Verbo.

Prima coniugatio.

Prima Hebręis coniugatio dicitur קַל Kal, hoc eſt, lenis, proptereà quòd nec grauetur puncto dages, * nec vllam habeat literam addititiam, in fronte radicis ſiue thematis. Eſtq́; verborũ partim abſolutorum, vt הָלַךְ ambulauit, partim tranſitiuorum, vt שָׁמַר cuſtodiuit.

Iohan. Iſaac.

** In ſecunda literâ thematis.*

Quinquarb. Triplex porrò eſt forma huius coniugationis, communior habet - & - ut פָּקַד rarior - & ‥ ut דָּבֵק adhæſit, rariſſima - & holen, ut יָגוֹר timuit.

Verborum ordines.

Themata perfecta ſunt, è quibus inter coniurandum, nulla trium excidit litera, vt פָּקַד. Imper-

Et de pronunciatione hactenus, pergamus ad reliqua.

ORationis partes nomen & verbum, plus cæteris habent negotii, quæ duo si quis probe norit, eum de reliquo iubeam esse securum. Siquidem cognitio rei latinæ, & literarum sacrarum asidua lectio, iugisq; meditatio facilè cuncta monstrauerit. Mihi consultum in primis videtur, vt simulatque minimum elementorum discrimen quis fuerit adeptus, statim thematis alicuius inflectionem insculpat memoriæ: etsi balbutiendum sit, & errore repetito deponendus error, in illis periculum fiat, quæ perpetuò tenacißimè debeant hærere. Igitur

pet initium dictionis, vel sequatur vocem magnam, vt דְּבִיר deuir, בָּגְדוּ baghedu. Si sit sub litera notata daghes, aut eadem sequatur consonans, vt דִּבְּרוּ dibberu, הַלְלוּ halelu: Si precedat alterum scheua in medio dictionis, vt יִפְקְדוּ iiphkedu, alioqui in fine quiescit vtrunque etiam præsente dages, vt יֵשְׁתְּ iescht.

Iohan. Isaac. kimchi in michlol non consentit in hanc regulam.

Literæ בגדכפת post scheua quiescens habēt dages, post mobile autē raphe, vt בִּגְדוֹ bighdo. בְּגָדִים beghadim.

Post vocales magnas semper est raphe, nisi notentur accentu: contrà, breues nisi accentum habeant, perpetuò sequitur dages, aut scheua quiescens, vt

דַּבֵּר לָמָּה קַנּוּ פִּקְדוּ שַׁבָּת׃

Et

u conſonans, gh,dh,ch, ph, th, tametſi in ר minus pẽrcipiamus. Et quidem in principio orationis aut poſt diſtinctiones, cola & commota ſemper hæ literę poſsident dages,ſic & in initio dictiõis,niſi poſt literas אֱהֱוִי tum enim adeſt raphe, hoc eſt, lenitas immunis à dages,prętérquàm certis in locis.

Scheua.

Trahit literam,ſub qua ponitur,aut intelligitur ad præcedentẽ ſyllabã,diciturq́; ſcheua quieſcẽs,vt פָּקַד pakad,פָּקַדְתָּ pakadta: Semper enim vltima litera virtute continet ſcheua,ac tum demùm eluceſcit, cùm quippiam adiungitur. Fit autẽ ſcheua mobile,ac ſonat e raptum, ſi occu-

dissyllabum: גּוֹי goi monosyllabum: גָּלוּי galui dissyllabum.

Iohan. Isaac. Eadem ratio cum ו, quod in fine dictionis nullo puncto uel cholem uel schurec affectum, ad literam præcedentem tanquam u consonans attrahitur: ut גֵּו geu: קָו Kau: aliquãdo Iod interponitur, & nihilominus eadem est pronunciationis ratio: ut יָדָיו Iadau.

Porrò & הּ aliquando punctum habet in uentre, quod quidem non est dagesch (cùm eius capax non sit) sed מַפִּיק mappic uocatur: at tunc ipsum non quiescit, sed aliquo modo fortiter proferendum est, רָאשָׁהּ raschahh.

Daghes.

Punctum est in ventre literæ, quam in medio dictionis veluti duplicat, vt שִׁבֵּר schibbar, פִּקֵּד Pikked.

בְּגַד כְּפַת

Has sex literas ita mutat dages, vt sonent, b, g, d, c, p, t: Alioqui בגדכפת lenius efferũtur, vt

u con-

Chet ח & Ain ע.

In fine dictiones post quatuor vltimas vocales magnas, habent sub se patach, pronunciantur que post suam vocalem, siah שִׂיחַ. Iodeagh יוֹדֵעַ. ruach רוּחַ. schamoagh שָׁמוֹעַ׃

Tres literæ אֱהִי quiescere possunt(*actu*)in ֶ segol.

Kelecha בְּלֶכְךָ, pe פֶּה, pere פֶּרֶא׃

Puncta rapta.

Chateph patach חֲטֵף פַּתַח אֲ a
Chateph sægol חֲטֵף סֶגוֹל אֱ e

Iod.

In fine post camets patach vaf cholem & vaf schurec, cùm sit consonans, tamen in præcedentem syllabã coalescere videtur, tanquã vocalis in diphthongo, פָּנַי panai dissyllabum : אֵלַי elai

 dissyl-

Literæ quieſcentes.

Literæ quieſc. אֶהֱוִי aut expreſſæ adſunt vocalibus magnis, aut in ipſis abſconduntur. Schurec ſemper cum vau, cholem non ſemper.

bethi בֵּיתִי Kara קָרָא
lo לוֹ tohu תּוֹהוּ gola גּוֹלָה

Iohan. Iſaac. His quatuor literis ſex potiſsimùm ob cauſas Iudæi plurimum tribuunt: primùm quòd ſint pronuntiationis omnium aliarum leniſsimæ. Deinde quòd interdum radicales ſint, aliquando autē ſeruiles. Tertiò eò quòd nunc quieſcant, nunc uerò moueantur. Quartò propterea quòd ſint literæ inuicem commutabiles, quarum una ſæpenumerò pro altera ponitur. Quintò quòd longæ uocales non niſi adminiculo earum exprimi poſsint: quamobrem & אהוי in libro creationis אִמּוֹת הַסִּפּוּר Id eſt, matres locutionis, quemadmodum אמ״ש matres mūdi אִמּוֹת הָעוֹלָם appellantur. Sextò & ultimò quòd uenerabile nomen Dei יְהֹוָה tetragrammatō in his ipſis literis incluſum eſt.

Chet

ne dictionis. שׁ dextero cornu punctum gerens, vehementius ſtridet, & ſibilat ſch: alioqui שׂ ſono conſentit cum ס ſ.

Vocales longæ.

Camets	קָמֵץ	אָ a
Tſere	צֵרֵי	אֵ e
Chirec Gadol	חִירֶק גָּדוֹל	אִי i
Cholem	חוֹלֶם	אוֹ o
Schurec	שׁוּרֶק	אוּ u

Vocales breues.

Patach	פַּתַח	אַ a
Segol	סֶגוֹל	אֶ e
Chirec Katon	חִרֶק קָטוֹן	אִ i
Chateph Kamets	חֲטֵף קָמֵץ	אֳ o
Kybbuts	קִבֻּץ	אֻ u

ע	עַיִן	Aiin	
פת	פֵּא	Pe	p ph
צץ	צָדֵי	Tſade	tſ
ק	קוֹף	Coph	k
ר	רֵישׁ	Reſch	r
שׁ	שִׁין	Schin	ſch
שׂ	שִׂין	Sin	ſ
ת	תָּו	Tau	t th

Quinquarb. Aleph litera leniſsima aſpiratio eſt, quæ per tenuem Græcorum ſpiritum exprimi poteſt. Chet literæ uis literis exprimi non poteſt, non enim ſonat ut ch, ſed denſius aſpirat, quàm noſtrum, & in nodo gutturis formatur.

א & ע veluti mutæ, vix quicquam auribus exhibent, præter eam, quá mouentur vocalem: ע tamen cùm ſyllabã finit, quidam pronunciant vt ch vel gh. Literarũ ך caph, ם mem, ן nun, ף pe, ץ tſade, talis character in fine

7

TABVLAE
IN GRAMMATICAM HEBRAEAM.

LITERAE CONSONANTES.

א	אָלֶף	Aleph	
ב	בֵּית	Beth	b
ג	גִּימֶל	Gimel	g
ד	דָּלֶת	Daleth	d
ה	הֵא	He	h
ו	וָו	Vau	u
ז	זַיִן	Zaiin	z
ח	חֵית	Chet	ch
ט	טֵית	Thet	th
י	יוֹד	Iod	i
כך	כַּף	Caph	c ch
ל	לָמֶד	Lamed	l
מם	מֵם	Mem	m
נן	נוּן	Nun	n
ס	סָמֶךְ	Samech	ſ

Aiin

prouiſorem, eiusque filium, Bartholomæum ſanè egregium ac multis nominibus ornatiſsimum virũ. Iam verò ſi vel ſaltem enumerare vellem eos, qui in hac olim Republica clariſsimi, iam fato conceſſerunt: equidem vereor, ne epiſtola vel toto libro hoc prolixior eſſet futura. Ergo num quid, optimi ac optatiſsimi adoleſcentes, hac veſtra familia ſplendidius? num quid clarius? Quare ſepenumerò vitam horum virorum multis pręclarisque monumentis ad omnem poſteritatem commendatam vos intueri conueniet: vt ea excitati, illud etiam atque etiam cum animis veſtris cogitetis, quemadmodum in doctrinarum virtutumque ſtudijs magnos progreſſus facere, atque expectationi, quæ de vobis eximia eſt, reſpondere poſsitis.

Hic annos natus 77. virtute clarus, atque autoritate grauiſsimus, obiit mortem 2. die Aprilis Anno 1557.

Valete. Coloniæ Agrippinæ, Anno Domini M. D. LV. ſexto die Martij.

TABV-

ſticis,ſiue paternum,ſiue etiã maternum genus veſtrũ cõſideretis. Nam quid auo veſtro paterno aut prudentius?aut in literarũ ſtudijs omni conatu promouendis diligentius?aut pietatis omnisq; honeſtatis ſtudioſius? quid patruo veſtro D.D.Hẽrico,prȩter exquiſitã iuris ſcientiam,admirabili quadã copioſe loquendi ſapientia prædito, itemq́; Euerhardo patre veſtro ornatius atq; prȩſtãtius?His accedit D. Conſtantinus à Lieskirchen, ampliſsimȩ huius Reip.Conſul vigilantiſsimus,vir non tam ob generis nobilitatem, licet ea vt maximè ſplendida, ita vetuſtiſsima ſit, quàm propter ſingularem doctrinam,egregiasq́; virtutes,conſtãtiam dico,fidem,curam,atq; prudentiam in Rep.tuenda,ſuſpiciendus.Et D. Petrus Furſtenberg, homo cùm primis & nobilis & literatus. Iam verò quòd ſi maternum genus veſtrum ſpectetis,prȩter alios plerosque maximæ fortunæ & dignitatis homines, habetis inſignem probitate ac dignitate ampliſsimum virum Dominum Petrum Heymbach, celeberrimæ huius Reipublicæ Conſulem, & vigilantiſsimum Academiæ

crederem. Adhæc perutiles quasdam adnotationes adiunxi, præter eas quas nuper eruditus vir Ioannes Quinquarboreus adiecit. Atq; his item nonnũquam iudicium nostrum, ex vetustissimis quibusque scriptoribus, apposuimus. Hanc verò Clenardi Grammaticam de integro à me correctam & emendatam, aptiusque, ni fallor, digestam, vobis, adolescentes ornatissimi, dicare visum est: vt ita vos ad constantiam in doctrinarum & virtutum studijs retinendam pro mea virili exhortarer. quòd illud quidem meritò me facere debere intelligerem, ob incredibilem quandam humanitatem & beneuolentiam mihi ab auo vestro D. Hermanno Sudermanno, amplissimo grauissimoq́; viro, huius Reip. Consule & Academiæ Prouisore, vnà cum filijs suis, Domino Henrico LL. Doctore, & Domino Euerhardo patre vestro, exhibitam. Etiamsi vos à me vel ad literas, vel ad sapientiæ & honestatis studium extimulari non admodũ necessarium esse credam: vtpote qui tam multis, tamq́; præclaris & illustribus ad imitandũ exemplis excitemini, ijsq́; domesticis,

gia epiſtola quadam de Hebræo verſa,& iam in lucem edita, nonnihil otij nactus eſſem. Atque etiam illud eò lubentius ac vehementiori ſtudio feci, quòd eas Tabulas, alioquin ſanè perelegāter conſcriptas, partim multis vitijs Typographorum incuria deformatas: partim eo ordine, qui min' multis placeret, diſtinctas eſſe ſciebam: vt nō dubitarem, quin ex vitioſa impreſsione, ac regularum minus vſitata collocatione, nata quædam incommoditas, ſtudia multorum eſſet retardatura, & expectatam inde vtilitatem aliqua ex parte impeditura. Emendaui itaq; has tabulas: atq; in eum ordinem digeſsi, quem rebus cōuenientem, acerrimi iudicij hominib' maximè probatum, & diſcentium ingenijs aptiſsimum eſſe exiſtimaui. Nam præceptis primum vbique locum dedi: quibus deinde paradigmata & exempla appoſui: vt ex his illa quaſi lumen quoddam acciperent. Clenardus autem aliam quandam rationem ſecutus eſt: cuius ego conſilium aperirem, ne quiſquam hęc ad ipſius reprehenſionem ſcribi arbitraretur, niſi illud perfacilè à quouis intelligi poſſe

NOBILIBVS ADOLESCENTIBVS EVERHARDO ET PETRO, CLARI AC MVLtis nominibus ornatißimi uiri Euerhardi Sudermanni filijs, Ioannes Isaac.

S. P. D.

VPERIOREmense, ornatissimi adolescentes, cùm honestissimi viri, atque optimi ciues, Arnoldus & Ioannes Birckmanni fratres, Hebræam Clenardi Grammaticam typis excudere instituissent, vehementer à me etiã atque etiam petierunt, vt eam tum corrigerem & emendarem: tum in eum quoq; ordinem digererem, qui & pueris aptior, & literatis hominibus magis probatus esset. Ego verò licet hoc corrigendi & emendandi negotium, longè equidem alij cuipiam dari maluissem: tamen in ijs rebus, quas non ad priuatum commodum, sed ad publicum vsum ac vtilitatem pertinere intelligerem, nullum volui neque officium, neque studium meum desiderari: præsertim cùm & physica & de Astrologia

uictus ista non docet, mathematicorum loco ha-benda, ut radium & puluerem efflagitent. Ita-*que in auditorum nostrorum profectum ube-riorem, hanc prelo excudendam tradidimus ru dimentorum tabulam, in qua tanquam in specu-lo, ut quæq; se haberent, uel digito monstrare-mus.* Eam propediem, propitio Deo, *sumus e-narraturi, hoc animo & spe, ut bimestri dili-gentia, aliquid omninò iudicij in his literis com paretur, quò ualeant, quibus & libet & licet, ea quæ restant, citra præceptoris auxilium absol-uere.* Est *enim prorsus consultum, ut dimidium facti felicibus auspicijs consequi uelimus, temporis parùm, industriæ plurimùm conferamus.* Louanij III. *Ca-lend.* Februarij. *An-no* M. D. XXIX.

quoque ad linguæ ſtudium adduxit: quam equidem præceptorum fretus conſilio, præterquam quod maximè frugiferam etiam facilem & iucundam ſum expertus: non ut autumant horridam atque aſperam, non incultam ac tetricam, ſed politia mira decoram, atque adeò ipſa maieſtate uenuſtam, expeditam, pronam, nulliq; non obuiam, ſi modò omnium artificum laborem in conſilium adhibere ſtatuat, citra quem nihil unquam natura dedit mortalibus. Quapropter cùm priuatim facto periculo doctus eſſem, pauculis horis adoleſcentium ſtudia poſſe iuuari, operæpretium mihi uiſum eſt, ſi in re uſque adeò ſacra & pia operam publicam pro mea tenuitate nauarem, & iſta uelut gratitudine præceptoris officio reſpondere: dum quod ab alijs gratis accepiſſem, alijs quoque gratis elargirer. Verùm interim hoc in munere uerſanti, nihil æquè incommodum accidit, quàm quòd iuſto exemplarium numero prima omnium fundamenta nobis deeßent, res minutula, ſed in primis neceſſaria, quòd mea ſic ſit ratio, & ſententia, cæteris præſtare in hoc genere, ſi oculis teſtibus, quæ traduntur, arbitrari poßis, niſi falſum eſt, pluris eſſe teſtimonium oculatū unum, quàm aurita decem. Et ſanè donec mutuus con-

uictus

ignorantibus, uel certè non ambientibus, tamen uirtus illa de medico exiens, fœdum & sanguinolentum sceleris fluxum sistit. Tantum uel ipse literarum contactus, & rude sententiarum schema habet momenti, nedum illa penitißimorum perscrutatio, quæ characterum situ & numero, quæ uerborum structura & ordinis pensiculatione peragitur, quæ cura & sedulitas industriæ linguam Hebræam tractantibus, uelint nolint amplectenda. Sic ad scopum destinatum pertingent, sic inter luctandum pulueris molestiam pro nihilo ducent, non labore frangentur, nõ sudore lãguescent: quin potius quisquis hoc quod dixi proposito, responsa Prophetarum, & citharam Dauid canentem auscultare studeat, inardescet (haud dubito) miro pietatis amore: & ad insolitam rerum omnium faciem exclamare cogetur, quod ille ad Palladem:

Ἀ᾽ργαλέωμ σὲ θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,

καὶ μάλ᾽ ἐπισαμένῳ, σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.

Adeò quod antè frigidum in chartis auitis, & segne iacebat, iam uiuidum & erectum in sublimium contemplationem suum lectorem attollit. Huius tam expetendi fructus expectatio me

ſyllabarum corticem machæra fideli conuellis, dum uerbula ſonare niteris, continuò paſcit animum promicans nucleus, & ſenſuum fragrantiſsima medulla. Quandoquidem ſacrorum codicum (qui ſoli tanquam aſylũ ſermoni Iudæorum præbuerunt) is diuino munere genius, ut pijs manibus uel contrectati modò, puritatem doctrinæ ilicò ſudent: dum pronunciatio fingitur, & exercetur lectio, interim omnibus numeris abſoluitur tibi probitatis integritas. Ipſæ enim paginæ quo ſunt afflatæ ſpiritu, cũ præſentibus quàm ſuauiſsimo exhalant odore, eoq; magis, quãto preſsius oculos intendere, & prolixius adhærere opus habeas. Id quod, meo quidem iudicio, ijs demùm uſu uenit, aut certè præcipuè, qui non curioſa leuitate, nec quòd receptæ interpretationes Theologum ad unguem formare non queant, ſed ſpe religioſi cuiuſdam auctarij, & illuſtrioris ueritatis deſiderio, literas Hebræas perdiſcendas ſibi duxerunt, ſcilicet familiaritatem cum diuina ſapientia quærentes liberiorem, ut coràm natiuam illius eloquentiam audire, & ſuopte ore ſalutantem intueri poſsint. Ii minutiſsimos apices quidem excutiunt, & ueterem Chriſti ueſtem ſaltem fimbria tenus contingere gaudent. At ijſdem uel

ignoran-

NICOLAVS CLENARDVS HEBRAEARVM LITERARVM STVDIOSIS.

Inguam Hebræam multis alioquĩ dotibus commendatam, hoc uno tamen nomine pleriq; meritò uenerantur, quòd per Christianā fidem insignem pietatis fructum illius cognitioni debere se credent. Neq; enim ut in cæteris crebrò cōtingit, ita hæc quoq; fabularum lenocinijs, ac ludicris nugis, animum nostrum titillare solet: non pestiferis canticis aures demulcere, nō prophanis opinionibus mentē inficere, nullam breuiter morum perniciem Candidatis suis insinuare consueuit: Verùm contrà, ubiq; seria ueritas salutari grauitate blanditur, ad omnem aditum facundus ille sapientiæ lepor, dulcibus modulis plectrum suum meditatur, nihil adeò incontaminatum, quod non in uitam nostram placita huius linguæ, suo ueluti iure quodam instillent. Atque hoc studium non in portu longo, iam maris deuorato tædio, sed in ipso limine, dum soluis à littore, & uix dum iter capeßis, laborem tuum statim amplißimo præmio solatur. Dum

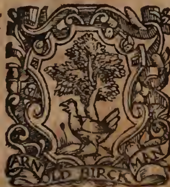
לוחות הדקדוק

TABVLAE IN GRAMMATICAM HEBRAEAM, AVCTORE Nicolao Clenardo.

A Iohan. Isaac nunc recèns correctæ, & aptiori ordine digestę, vnà cum eiusdem & Ioan. Quinquarb. adnotationibus.

Ad hæc literarum, quas seruiles nominãt, potestates adiectæ sunt, itemq; Psalmi aliquot ad verbum redditi, quæq; in iis occurrebant difficiliora themata in margine notata.

EDITIO TERTIA.

COLONIAE,
Apud hæredes Arnoldi Birchmanni,
Anno M. D. LXI.

buas
doras
saxag